МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС

МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

1. ЭДИЙН ЗАСГИЙН ӨСӨЛТ (өмнөх онтой харьцуулахад)

НЭРЛЭСЭН ДНБ
89.9
их наяд ₮
(+12.5%)

ГОЛЛОХ САЛБАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Хөдөө аж ахуйн салбар
+2.9
нэгж хувь

Уул уурхайн салбар
+1.4
нэгж хувь

Мал аж ахуй
+5.5
сая толгой

Худалдаа үйлчилгээний салбар
-0.6
нэгж хувь

Газар тариалан
Ургац хураалт буурсан

2. ТӨСӨВ

Нийт орлого ба тусламж
30.3
их наяд ₮
(+2.1%)

Нийт зарлага ба цэвэр зээл
31.3
их наяд ₮
(+2.4%)

Төсвийн алдагдал
1
их наяд ₮

3. ИНФЛЯЦИ

Зорилтот түвшин
6%±2%

Жилийн эцсийн инфляци
7.5%

Жилийн дундаж инфляци
8.6%

4. ИРГЭД БА ХӨДӨЛМӨР

ХӨДӨЛМӨРИЙН НАСНЫ ХҮН АМ
2.35 сая

Ажиллах хүч
1.47 сая
(62.3%)

Ажиллах хүчнээс гадуур
886.5 мянга
(37.7%)

АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО
82.7 мянга

Ажилгүйдлийн түвшин
5.6%
(+0.3 нэгж хувь)

ӨРХИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ
(өмнөх онтой харьцуулахад)

Өрхийн хэрэглээ
+9.2%

Өрхийн бодит орлого
+5%

5. ГАДААД ХУДАЛДАА

ЭКСПОРТ
15.8
тэрбум $
(0%)

ИМПОРТ
11.3
тэрбум $
(-2.6%)

Барааны нийт эргэлт
27 тэрбум $

Гадаад худалдааны тэнцэл
Ашиг 4.4 тэрбум $

6. ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ

ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ
Ашиг
1 тэрбум $
(+412 сая $)

ГАДААД ВАЛЮТЫН УЛСЫН НӨӨЦ
7 тэрбум $
(+1,495 сая $)

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Түдэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС ТӨСВИЙН ХҮРЭЭНИЙ МЭДЭГДЭЛД ХИЙСЭН ӨӨРЧЛӨЛТ

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн төсөл болон батлагдсан төсөвт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах саналыг боловсруулахдаа дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдэлд нийцүүлэхийн оронд хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах замаар дунд хугацааны төсвийн хүрээний үндсэн үзүүлэлтүүдийг өөрчилдөг зөрчил давтагдсаар байна.

ТӨСВИЙН ТОГТВОРТОЙ БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬ

Анх баталснаас хойш 21 удаа нэмэлт өөрчлөлт оруулсан.

2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ХҮРЭЭНИЙ МЭДЭГДЭЛ

Нийт 3 удаа өөрчилсөн.

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ХҮРЭЭНИЙ МЭДЭГДЛИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ

№	Эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт	Анх баталсан (2024.06.05)	Өөрчлөн баталсан (2024.11.08)	Дахин өөрчилсөн (2024.12.12)	Тодотгол (2025.07.09)	Өөрчлөлт (Анх баталснаас)
А		1	2	3	4	5 = 4 - 1
1	ДНБ-ийн бодит өсөлтийн хэмжээ (хувь)	8.0	8.0	8.0	5.5	(2.5)
2	Хэрэглээний үнийн өсөлтийн түвшин (хувь)	6.0	7.5	7.2	9.5	3.5
3	Нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлого (тэрбум төг)	29,400.1	33,864.7	33,470.0	30,209.9	809.8
	ДНБ-д эзлэх хувь	30.9	35.6	35.2	33.6	2.7
4	Нэгдсэн төсвийн нийт зарлагын дээд хэмжээ (тэрбум төг)	31,300.4	35,795.2	33,470.0	31,575.1	274.7
	ДНБ-д эзлэх хувь	32.9	37.7	35.2	35.1	2.2
5	Нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн тэнцэл (тэрбум төг)	(1,900.3)	(1,930.5)	-	(1,365.2)	535.1
	ДНБ-д эзлэх хувь	(2.0)	(2.0)	-	(1.5)	0.5
6	Нэгдсэн төсвийн суурь зарлагын дээд хэмжээ (тэрбум төг)	Энэ үзүүлэлтийг 2024.8.30-ны өдрийн хуулиар нэмсэн	31,955.2	30,296.5	28,401.7	28,401.7
	ДНБ-д эзлэх хувь		33.6	31.9	31.6	31.6
7	Нэгдсэн төсвийн суурь тэнцэл (тэрбум төг)		1,909.5	3,173.4	1,808.2	1,808.2
	ДНБ-д эзлэх хувь		2.0	3.3	2.0	2.0
8	Засгийн газрын өрийн нийт хэмжээ, нэрлэсэн дүнгээр (тэрбум төг)	47,507.1	52,255.5	52,255.5	49,506.1	1,999.0
	ДНБ-д эзлэх хувь	50.0	55.0	55.0	55.0	5.0
9	Нийгмийн халамжийн хуулиар төсвөөс санхүүжүүлэх зардал (тэрбум төг)	2,850.4	2,572.3	2,572.3	2,572.3	(278.1)

2025 оны төсвийн хүрээний мэдэгдлийн өөрчлөлтөөр эдийн засгийн өсөлтийн төсөөлөл 8.0%-аас 5.5% болж буурч, инфляц 6.0%-аас 9.5% болж өссөн. Нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлого 809.8 тэрбум төгрөгөөр, нэгдсэн төсвийн зарлагын дээд хэмжээ 274.7 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдсэн. Харин Засгийн газрын өр 1,999.0 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдэж, ДНБ-д эзлэх хувь 50%-аас 55% болсон бол нийгмийн халамжийн зардал 278.1 тэрбум төгрөгөөр буурсан байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ХИЙСЭН ӨӨРЧЛӨЛТ

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн төсөл болон батлагдсан төсөвт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах саналыг боловсруулахдаа дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдэлд нийцүүлэхийн оронд хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах замаар дунд хугацааны төсвийн хүрээний үндсэн үзүүлэлтүүдийг өөрчилдөг зөрчил давтагдсаар байна.

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСӨВ

2 удаа нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан.

ДАГАЛДАХ 14 ХУУЛЬ

2025 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах хуулийн төслийг дагалдуулан 14 хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулахаар УИХ-д өргөн мэдүүлсэн.

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ

(тэрбум төгрөг)

Үзүүлэлт	Анх өргөн барьсан /2024.09.02/	Баталсан /2024.11.12/	Ерөнхийлөгчийн хоригийн дараа өргөн барьсан /2024.12.04/	Баталсан /2024.12.12/	Тодотголоор өргөн барьсан /2025.06.25/	Баталсан /2025.07.09/
Тэнцвэржүүлсэн орлого ба тусламж	33,864.7	33,864.7	33,470.0	33,469.8	30,209.9	30,209.9
Нийт зарлага ба цэвэр зээл	35,795.2	35,771.9	33,470.0	33,431.5	31,575.1	31,573.9
Тэнцвэржүүлсэн тэнцэл	(1,930.5)	(1,907.2)	–	38.3	(1,365.2)	(1,364.0)

2024.11.12-нд анх баталсан төсөвтэй харьцуулахад 2025.07.09-ний тодотгосон төсвөөр орлого 3.65 их наяд төгрөг буюу 10.8 хувиар, зарлага 4.20 их наяд төгрөг буюу 11.7 хувиар буурч, төсвийн алдагдал 543.2 тэрбум төгрөг буюу 28.5 хувиар буурч батлагдсан байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС

2025 ОНЫ НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ЕРӨНХИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ

ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖ

30.3 их наяд ₮

Өмнөх оноос
+2.1% өссөн
Төлөвлөснөөс **-4.5%** дутуу

НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛ

31.3 их наяд ₮

Өмнөх оноос
+2.4% өссөн
Төлөвлөснөөс **-11.4%** дутуу

ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ТЭНЦЭЛ

-1 их наяд ₮
(ДНБ-ийн 1.1%)
Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийн 19.94-д заасан тусгай шаардлагыг **хангасан.**

СУУРЬ ТЭНЦЭЛ

-1.1 их наяд ₮
(ДНБ-ийн 1.2%)
Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийн 6.1.25-д заасан тусгай шаардлагыг **хангаагүй.**

УРСГАЛ ЗАРЛАГА

24.2 их наяд ₮
(ДНБ-ийн 26.9%)

Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийн 6.1.36-д заасан тусгай шаардлагыг хангасан.

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ӨР

35.4 их наяд ₮
(ДНБ-ийн 39.4%)

Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийн 6.1.47-д заасан тусгай шаардлагыг хангасан.

АНХААРАХ АСУУДЛУУД

Төсвийн орлогын бүтэц үүл үүрхайн гол нэрийн бүтээгдэхүүний экспорт, түүний дэлхийн зах зээлийн үнэ ханшаас хэт хамааралтай хэвээр байна.

Нэгдсэн төсвийн нийт зарлагын хэт тэлэлт нь эдийн засгийн дотоод тэнцвэрт байдалд сөргөөр нөлөөлж, хувийн хэвшлийн үйл ажиллагааны орчин хөрөнгө оруулалтын идэвхийг сааруулж болзошгүй байна.

Тэнцвэржүүлсэн тэнцэл, Засгийн газрын өр, урсгал зарлагын үзүүлэлт Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль дахь тусгай шаардлагыг хангасан боловч суурь тэнцлийн үзүүлэлт тусгай шаардлагыг хангаагүй байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС ТӨСВИЙН ҮНДСЭН 5 БОДЛОГО, ТЭДГЭЭРИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ҮНДСЭН 5 БОДЛОГО

№	Бодлого	Зорилт	Хэрэгжилтийн үр дүн
1	 **Бүсчилсэн хөгжлийн зорилттой уялдсан татварын бодлого**	Бүсийн тэргүүлэх чиглэлд нийцсэн томоохон төсөл, арга хэмжээ, хөрөнгө оруулалт хийхийг сэдэлжүүлсэн, урамшуулсан татварын багц дэмжлэгийг үзүүлэх	• 278 аж ахуйн нэгжид хөрөнгө оруулалт, хандивын зардлыг борлуулалтын орлогын 1%-иар хязгаарлан нийт 72.3 тэрбум ₮-ийн татварын хөнгөлөлт үзүүлсэн.
2	**Төрийн өмчийн хөрөнгийн үр ашгийг өсгөх бодлого**	Төрийн болон орон нутгийн өмчит компанийг нээлттэй, ил тод байдлыг хангуулж, зах зээлийн зарчмаар үйл ажиллагаа явуулах тогтолцоог бүрдүүлэх, удирдлагын манлайллыг хэрэгжүүлэх, сахилга батыг сайжруулж үр ашгийг дээшлүүлэх	• Эрчим хүчний дамжуулах болон түгээх салбарын зарим компаниудыг нэгтгэсэн. • “Шингэн түлш шилжүүлэн ачих байгууламж” ААТҮГ-ыг “Эрчис Ойл” ТӨХХК-д нэгтгэсэн. • Байгаль орчин, үнэт цаасны салбарын 2 байгууллагыг харьяа компаниудад нэгтгэж, аялал жуулчлалын төвийг татан буулгасан.
3	 **Боловсруулах үйлдвэрийг татварын бодлогоор дэмжих бодлого**	Шинэ сэргэлтийн бодлогын Аж үйлдвэржилтийн сэргэлтийг ирэх оноос дэвшилтэт техник, технологи нэвтрүүлэн бүтээгдэхүүнээ хөгжүүлж байгаа боловсруулах үйлдвэрүүдийг салбар харгалзахгүйгээр татварын бодлогоор дэмжих	• Газар тариалан, боловсруулах үйлдвэрийн тоног төхөөрөмж, трактор, комбайны гаалийн татварыг 100% хөнгөлөх зохицуулалт батлагдаж, 126 иргэн, аж ахуйн нэгж нийт 230.9 тэрбум ₮-ийн тоног төхөөрөмж, трактор, комбайныг импортолсон бөгөөд гаалийн албан татварт төлсөн 11.6 тэрбум ₮-ийг 2026 онд буцаан олгоно.
4	**Үндэсний баялгийн сангаар дамжуулан үндэсний орон сууцжуулалтын хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх бодлого**	Үндэсний орон сууцны корпорацыг байгуулж иргэдийг орон сууцжуулах цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	• Ипотекийн хөнгөлөлттэй зээлийн хүрээнд 9,894 иргэнд нийт 1.26 их наяд ₮ олгосноос Улаанбаатарт 63.7%, орон нутагт 36.3% ногдов. Эх үүсвэрийн хувьд Монгол банк 583.9 тэрбум ₮, Хуримтлалын сан 462.3 тэрбум ₮, арилжааны банк 214.6 тэрбум ₮ санхүүжүүлсэн. • Орон нутагт шилжин ажиллах төрийн албан хаагчдыг 3%-ийн орон сууцны ипотекийн зээлд хамруулж урьдчилгаа төлбөрийн 60%-д батлан даалт гарган 1,111 зээлдэгчид 131.8 тэрбум ₮-ийн зээл, 80 зээлдэгчид 1.9 тэрбум ₮-ийн урьдчилгаа төлбөрийн батлан даалт олгосон.
5	**Хөгжлийн хөрөнгө оруулалт, бүсийн томоохон дэд бүтцийн төслүүдийг санхүүжүүлэх бодлого**	Засгийн газраас урт хугацааны тогтвортой хөгжлийн суурь дэд бүтцийг бий болгох 14 мега төслийг эхлүүлж, уул уурхайн бус салбарын өсөлтийг дэмжих замаар макро эдийн засгийн тогтвортой өсөлтийг хангах, төсвийн орлогыг нэмэгдүүлэх салбаруудын бодлогын цогц реформыг хэрэгжүүлэх	• "Эрдэнэбүрэнгийн УЦС" төсөлд 272.4 тэрбум ₮-ийн санхүүжилт олгосон. • "Газрын тос боловсруулах үйлдвэр барих төсөл"-д 446.1 тэрбум ₮-ийн санхүүжилт олгосон. • Тавантолгой–Гашуунсухайт чиглэлийн 250 км авто замын ажлын гүйцэтгэл 83.1% байна. • “УБ хотын ундны ус хангамжийг нэмэгдүүлэх төсөл” болон “Хаягдал ус дахин боловсруулах төсөл”-д нийт 244.5 тэрбум ₮-ийн санхүүжилт олгов. • “УБ хотын төв цэвэрлэх байгууламж шинээр барих төсөл” -д 29.2 тэрбум ₮-ийн санхүүжилт олгов.

- Монгол Улсын 2025 оны төсвийн тухай хуулийн төсөлд нэмэлт, өөрчлөлт оруулахдаа төсвийн бодлогыг шинэчлэн боловсруулаагүйгээс зарим төсөл арга хэмжээний төсөв батлагдаагүй байна.
- Монгол Улсын 2025 оны төсөвт 2 удаа нэмэлт өөрчлөлт оруулахдаа нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүнг бууруулж баталсан бөгөөд анх боловсруулсан төсвийн бодлого, хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнг төсөвтэй уялдуулан шинэчлээгүй нь төсвийн бодлогын үр нөлөөг бууруулсан байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС ХӨГЖЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БА ГҮЙЦЭТГЭЛ

2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэл нь Монгол Улсын 2025 оны хөгжлийн төлөвлөгөөнд тусгасан төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлэхэд бүрэн чиглээгүй байна.

УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2025 ОНЫ ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БОЛОН МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН УЯЛДАА

Монгол Улсын 2025 оны хөгжлийн төлөвлөгөөнд тусгасан төсөл, арга хэмжээ		Монгол Улсын 2025 оны төсвийн тухай хуульд	
		Туссан	Тусаагүй
ТАХ-ийн тоо	160	74	86
Шалгуур үзүүлэлтийн тоо	182	85	97
Мөнгөн дүн	4.6 их наяд ₮	1.5 их наяд ₮	3.1 их наяд ₮
Нийт дүнд эзлэх хувь	100.0%	46.3%	53.7%

УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2025 ОНЫ ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ САНХҮҮЖИЛТИЙН ЭХ ҮҮСВЭР, ГҮЙЦЭТГЭЛ

их наяд ₮

№	Санхүүжилтийн эх үүсвэр	Төлөвлөгөө		Гүйцэтгэл		
		ТАХ* тоо	Санхүүжилтийн дүн	ТАХ тоо	Санхүүжилтийн дүн	Хувь
1	Улсын болон орон нутгийн төсөв	188	5.3	118	1.4	27.5
2	Гадаадын зээл, тусламж	83	4.2	43	1.4	34.4
3	Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт	19	4.2	11	2.9	68.4
4	Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ	32	4.5	-	-	-
5	Бусад эх үүсвэр	4	1.3	6	1.6	123.5
6	Эх үүсвэргүй	2	-	-	-	-
Нийт дүн		328	19.4	178	7.3	37.9

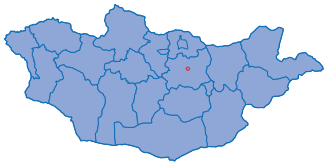
*ТАХ-төсөл, арга хэмжээ

- 2025 оны хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд 328 төсөл, арга хэмжээг 19.4 их наяд төгрөгийн санхүүжилттэйгээр батлагдсан. Санхүүжилтийн 27.3% улс, орон нутгийн төсвөөс, 21.4% гадаадын зээл тусламжаас, 51.3% төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ болон гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт, бусад эх үүсвэрээс гарахаар төлөвлөсөн боловч жилийн эцэст зөвхөн 37.9% буюу 7.3 их наяд төгрөгийн санхүүжилт хийгдэж, 62.1% хэрэгжээгүй үлдсэн.
- Улсын төсвөөс санхүүжих 160 төсөл, арга хэмжээний дөнгөж 46.3% нь 2025 оны төсвийн хуульд тусгагдаж, 53.7% буюу 3.1 их наяд төгрөгийн санхүүжилт хуульд тусгагдаагүй нь "Улсын төсөв нь хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн байх" гэсэн хуулийн шаардлагатай нийцэхгүй байна. Үүний үндсэн шалтгаан нь хөгжлийн бодлого, батлагдсан төсөв хоорондоо уялдаагүй, зарим санхүүжилт төсвийн нэмэлт өөрчлөлтөөр хасагдсан, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гүйцэтгэгч тодорхойгүй зэрэг хүчин зүйлс байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС
ТӨСӨВТ БАРИМТАЛСАН ТАТВАРЫН БОДЛОГЫН ХЭРЭГЖИЛТ

Засгийн газраас 2025 онд төсвийн орлогын чиглэлээр баримтлах "Бүсчилсэн хөгжлийн зорилттой уялдсан татварын бодлого", "Боловсруулах үйлдвэрийг дэмжих татварын бодлого" зэрэг хоёр зорилтыг хэрэгжүүлэхээр төсвийн баримт бичгийг боловсруулж, УИХ-д өргөн барьсан.

Бүсчилсэн хөгжлийн зорилттой уялдсан татварын бодлого

Боловсруулах үйлдвэрийг дэмжих татварын бодлого

	16 арга хэмжээ **Биелэлт 100%**	

	361 Хуулийн этгээд **34.6** тэрбум ₮		**180** Иргэнд **233** сая ₮

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгасан, 2025 онд хэрэгжүүлэх татварын үйл ажиллагааг зохицуулсан **16 арга хэмжээ**г бүрэн хэрэгжүүлж, биелэлт **100 хувь**тай гэж тайлагнажээ.

Засгийн газрын "Монгол Улсын бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал батлах тухай" 2024 оны 64 дүгээр тогтоолд тусгасан бүсчилсэн хөгжлийн тогтолцоонд чиглэсэн татварын бодлогоор 2025 онд Нийслэлээс алслагдсан аймаг, сумдад үйл ажиллагаа эрхэлж буй **361 хуулийн этгээд 34.6 тэрбум төгрөг, 180 иргэн 233 сая төгрөг**ийн шаталсан хөнгөлөлтөд хамрагдсан байна.

	Нийтийн зориулалттай орон сууц борлуулсны орлогын албан татварын хөнгөлөлт	**18** татвар төлөгч **1.6** тэрбум ₮	**Орон сууц түрээслүүлсний орлогын албан татварын хөнгөлөлт**	**1 иргэн** хөнгөлөлт

Орон нутагт шинээр барьсан нийтийн зориулалттай орон сууц борлуулсны орлогод ногдох албан татвараас **18 татвар төлөгч 1.6 тэрбум төгрөг**, орон нутаг дахь түрээсийн орон сууцны хүртээмжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор амьдран суух зориулалтаар орон сууц түрээслүүлсний орлогод ногдох албан татвараас **1 иргэнд** хөнгөлөлтийг эдлүүлсэн байна.

	14,423 малчдын хоршоо, малчин, мал бүхий этгээд	**1.3** их наяд ₮	борлуулалтын орлогод ногдох төгрөгийн татварын чөлөөлөлт

Татварын орчин, тайлагналыг хялбаршуулах замаар малын гаралтай түүхий эдийн бүртгэлийг сайжруулж, боловсруулах үйлдвэрүүдэд дэмжлэг үзүүлэх арга хэмжээний хүрээнд **14423 малчдын хоршоо, малчин, мал бүхий этгээд**ийн борлуулсан бүтээгдэхүүн (таван хошуу мал, анхан шатны боловсруулалтад ороогүй мах, сүү, арьс шир, ноолуур, хонь болон тэмээний ноос, сарлагийн хөөвөр)-ийн **1.3 их наяд төгрөг**ийн борлуулалтын орлогод ногдох татварыг чөлөөлсөн байна.

2025 оны төсөвт баримталсан татварын бодлогын хэрэгжилтийг нэгтгэж, үр дүнг үнэлж, дүгнээгүй байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС
УУЛ УУРХАЙН БИРЖИЙН 2025 ОНЫ АРИЛЖААНЫ ТОЙМ

Түүхий эдийн мөчлөгийн үед уул уурхайн бүтээгдэхүүний экспортыг нэмэгдүүлэх зорилгоор нүүрс, төмрөөс гадна зэсийн баяжмал, хайлуур жоншийг уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржээр идэвхтэй арилжаалж эхэлсэн байна.

УУЛ УУРХАЙН БИРЖИЙН 2025 ОНЫ АРИЛЖАА

1053 цахим дуудлага арилжаа

619 арилжааны хэлцэл

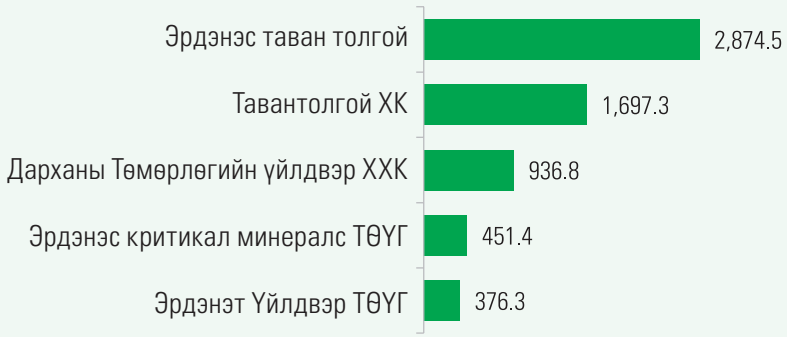
27.8 сая тонн уул уурхайн бүтээгдэхүүн арилжаалсан

- **21.8 сая тонн нүүрс**
- **5.9 сая тонн** төмрийн хүдэр болон баяжмал
- **51.5 мянган тонн** жоншны хүдэр болон баяжмал
- **50.0 мянган тонн** зэсийн баяжмал

Төрийн өмчит компаниудын арилжаанд эзлэх хувь ба дүн

62.6%	Эрдэнэс Таван Толгой ТӨХК
23.1%	Тавантолгой ХК
12.2%	DMP
6.1%	
4.1%	"Эрдэнэт Үйлдвэр" ТӨҮГ

тэрбум ₮

НҮҮРСНИЙ АРИЛЖАА

5.6 их наяд төгрөг

2025 онд нийт **369** удаагийн нүүрсний дуудлага арилжааг амжилттай зохион байгуулсан бөгөөд 7 сараас эхлэн идэвхжин **21.8 сая тонн** нүүрсийг **5.6 их наяд** төгрөгөөр арилжжээ.

НҮҮРСНИЙ ТӨРЛӨӨР БОРЛУУЛСАН ХЭМЖЭЭ, ОРЛОГО	
Коксжих нүүрс	**4.9 сая тонн** 1,607.6 тэрбум ₮
1/3 Коксжих нүүрс	**5.6 сая тонн** 1,536.5 тэрбум ₮
Баяжуулсан коксжих нүүрс	**1.9 сая тонн** 818.3 тэрбум ₮
Эрчим хүчний нүүрс	**5.6 сая тонн** 811.8 тэрбум ₮

ЗЭСИЙН АРИЛЖАА

376.3 тэрбум төгрөг

Зэсийн баяжмалын **10** удаагийн арилжаагаар "Эрдэнэт Үйлдвэр" ТӨҮГ **50 мянган тонн** зэсийн баяжмалыг **376.3 тэрбум төгрөгөөр** борлуулсан.

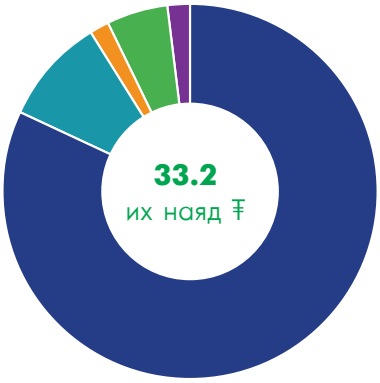
Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС
НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ОРЛОГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ

ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ГҮЙЦЭТГЭЛ (хувиар)	ӨМНӨХ ОНООС	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ ТАСАЛДАЛ
34.1 их наяд ₮	33.2 их наяд ₮	97.3%	+5.5% (1,722.6 тэрбум ₮)	937.6 тэрбум ₮

НЭГДСЭН ТӨСВИЙН НИЙТ ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН БҮТЭЦ

Татварын орлого	82%
Татварын бус орлого	9.3%
Тогтворжуулалтын сан	1.7%
Ирээдүйн өв сан	5.2%
Хуримтлалын сан	1.8%

НЭГДСЭН ТӨСВҮҮДИЙН ОРЛОГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ (бүрэлдэхүүн хэсгээр)

Улсын төсвийн орлого	96.7%
Орон нутгийн төсвийн орлого	90.8%
НДС-ийн орлого	96.8%
ЭМДС-ийн орлого	93.3%
Үндэсний баялгийн сангийн орлого	118.3%

ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖ

Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Гүйцэтгэл (хувиар)	ДНБ-д эзлэх хувь	Өмнөх оноос
31.7 их наяд ₮	30.3 их наяд ₮	95.5%	36.9%	+2.1%

НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ОРЛОГО ТАСАРСАН ГОЛ ШАЛТГААН

Уул уурхайн экспортын гол нэр төрлийн түүхий эдийн үнэ буурсан.
Нийт импорт төлөвлөсөн хэмжээнд хүрээгүй.
Ногдуулсан татвар, хураамж бүрэн төвлөрөөгүй.
Улс орон нутгийн ТЕЗ нарын өөрийн болон төсөвт төвлөрүүлэх орлого, ногдол ашгийг үндэслэлтэй төлөвлөж, төвлөрүүлээгүй.
Орлогын төлөвлөлт хэт өндөр төсөөлсөн.

ТӨЛӨВЛӨЛТӨӨС ТАСАРСАН БА ДАВСАН ОРЛОГУУД (тэрбум ₮)

Тасарсан орлогууд		Давсан орлогууд	
Орлогын албан татвар	-810.5	Татварын бус орлого	+600.3
НӨАТ	-439.4	Үндэсний баялгийн сан	+357.4
НДШ, хураамж	-357.4	Тогтворжуулалтын сан	+133.4
Гадаад үйл ажиллагааны орлого	-271.8	Бусад татвар	+146.1
Тусгай зориулалтын орлого	-6.0	Хөрөнгийн татвар	+15.9

АНХААРАХ АСУУДАЛ

Нэгдсэн төсвийн нийт орлогыг бодитой, үндэслэлтэй төлөвлөөгүй, хэт өндөр төсөөлснөөс орлого тасарч, татвар төлөгчдөөс **1.2 их наяд төгрөгийн татвар** хураамжийг урьдчилан төлүүлж, тайлант оны гүйцэтгэлээр бүртгэж, тайлагнасан нь дараа оны төсвийн орлогын бүрдүүлэлтэд хүндрэл үүсгэхээр байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Түдэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

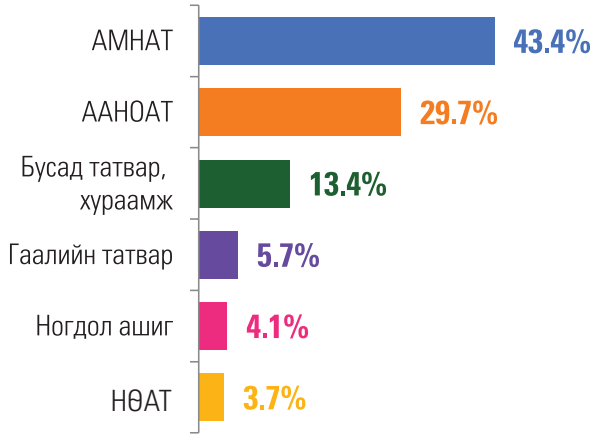
МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС

УУЛ УУРХАЙ, ГАЗРЫН ТОСНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ОРЛОГЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БА ГҮЙЦЭТГЭЛ

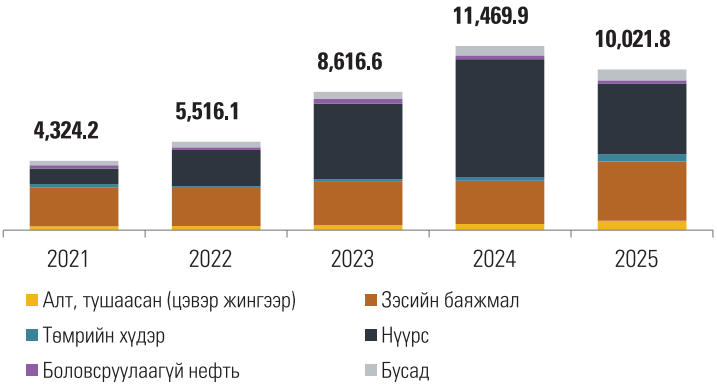
ГҮЙЦЭТГЭЛ	НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИД ЭЗЛЭХ ХУВЬ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨНӨӨС	ӨМНӨХ ОНООС	ГАДААД ХУДАЛДААНЫ НИЙТ ЭКСПОРТОД УУЛ УУРХАЙ, ГАЗРЫН ТОСНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЭЗЛЭХ ХУВЬ
10 их наяд ₮	**30.2%**	**+5%** давж биелсэн	**-12.6%** буурсан	**93%**

2025 оны төсөвт уул уурхай, газрын тосны бүтээгдэхүүнээс 10 их наяд төгрөгийн орлого төвлөрүүлсэн ба энэ нь нэгдсэн **төсвийн нийт орлого ба тусламжийн 30.2% хувийг бүрдүүлжээ.**

УУЛ УУРХАЙ ГАЗРЫН ТОСНЫ ОРЛОГЫН БҮТЭЦ

УУЛ УУРХАЙ, ГАЗРЫН ТОСНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ОРЛОГО БҮРДҮҮЛЭЛТ (тэрбум ₮)

УУЛ УУРХАЙ, ГАЗРЫН ТОСНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНЭ, БИЕТ ХЭМЖЭЭ

Бүтээгдэхүүний нэр төрөл	х/н	Биет хэмжээ			Үнэ, ам доллар/нэгж		
		2024 Гүйцэтгэл	2025 Төлөвлөгөө	2025 Гүйцэтгэл	2024 Гүйцэтгэл	2025 Төлөвлөгөө	2025 Гүйцэтгэл
Нүүрс	сая.тн	83.8	85.0	90.0	103.9	70.0	64.1
Зэсийн баяжмал	сая.тн	1.7	2.0	2.3	9,184.0	9,200.0	9,938.6
Алт (цэвэр жингээр)	тн, $/унц	10.9	16.5	11.3	2,483.4	2,900.0	3,429.2
Төмрийн хүдэр	сая.тн	7.5	8.1	8.8	79.6	72.0	72.1
Боловсруулаагүй нефть	сая.бар	4.1	3.8	3.5	76.5	72.0	71.3
Бусад	-	-	-	-	-	-	-
Дүн	-	-	-	-	-	-	-

Нүүрсний экспортын үнэ төлөвлөсөн хэмжээнд хүрээгүйгээс **487.4 тэрбум төгрөгөөр тасарсан** боловч биет хэмжээг нэмэгдүүлсэн, зэсийн баяжмал, алтны үнийн өсөлт, төмрийн хүдрийн нийлүүлэлтээс шалтгаалан орлого 484.7 тэрбум төгрөгөөр давж биелсэн.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС

ТӨСВИЙН ТОГТВОРЖУУЛАЛТЫН САН, ИРЭЭДҮЙН ӨВ САН, ХУРИМТЛАЛЫН САНГИЙН ХУРИМТЛАЛ

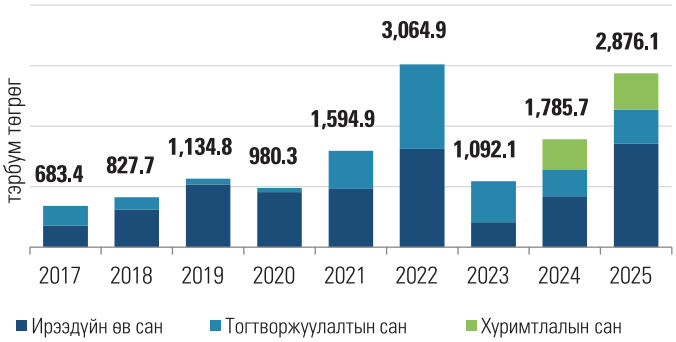
2025 онд Тогтворжуулалтын санд 562.5 тэрбум төгрөг, Ирээдүйн өв санд 1.7 их наяд төгрөг, Хуримтлалын санд 602.9 тэрбум төгрөг хуримтлуулжээ.

САНГУУДЫН 2025 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛ

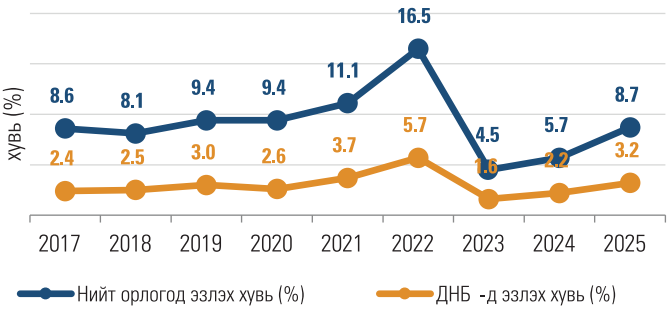
Тэрбум ₮

	Сан	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Гүйцэтгэлийн хувь	Өмнөх оноос
	Тогтворжуулалтын сан	429.1	562.5	131.1%	+118.6
	Ирээдүйн өв сан	1,394.0	1,710.6	122.7%	+869.2
	Хуримтлалын сан	562.1	602.9	107.3%	+102.4

Сангуудын хуримтлал, 2017–2025

Сангуудын хуримтлалын нийт орлого ба ДНБ-д эзлэх хувь, 2017–2025

САНГУУДЫН ХУРИМТЛАЛ (2017-2025 ОН)

Тэрбум ₮

Он	ДНБ	Хуримтлал				Эзлэх хувь	
		Ирээдүйн өв сан	Тогтворжуулалтын сан	Хуримтлалын сан	Дүн	Нийт орлогод	ДНБ-д
2017	28,010.7	357.7	325.7		683.4	8.6	2.4
2018	32,582.6	620.7	207.0	-	827.7	8.1	2.5
2019	37,839.2	1,040.2	94.6	-	1,134.8	9.4	3.0
2020	37,453.3	914.1	66.2	-	980.3	9.4	2.6
2021	43,555.5	967.0	627.9	-	1,594.9	11.1	3.7
2022	53,851.5	1,626.3	1,394.6	-	3,064.9	16.5	5.7
2023	70,441.5	416.2	675.9	-	1,092.1	4.5	1.6
2024	79,956.3	841.4	443.9	500.6	1,785.7	5.7	2.2
2025	89,937.1	1,710.6	562.5	603.0	2,876.1	8.7	3.2

АНХААРАХ АСУУДАЛ

- Ирээдүйн өв сангийн болон Хуримтлалын сангийн хөрөнгийн удирдлагын бодлогыг баталсан боловч Ирээдүйн өв сангийн тухай хуульд заасан түс сангийн хөрөнгийг мандатын дагуу удирдах, хянах тогтолцоо бүрдээгүй байна.
- Ирээдүйн өв сангийн корпорац байгуулах, хөрөнгийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх эрх олгосон мандатыг боловсруулж, түүхий эдийн мөчлөгийн үед бий болсон орлогыг хуримтлуулах замаар төсвийн тэлэлтийг хязгаарлах, бодлого хэрэгжүүлэх орон зайг бий болгох, гадаад валютын нөөцийг тогтворжуулах бодлого баримтлах шаардлагатай байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

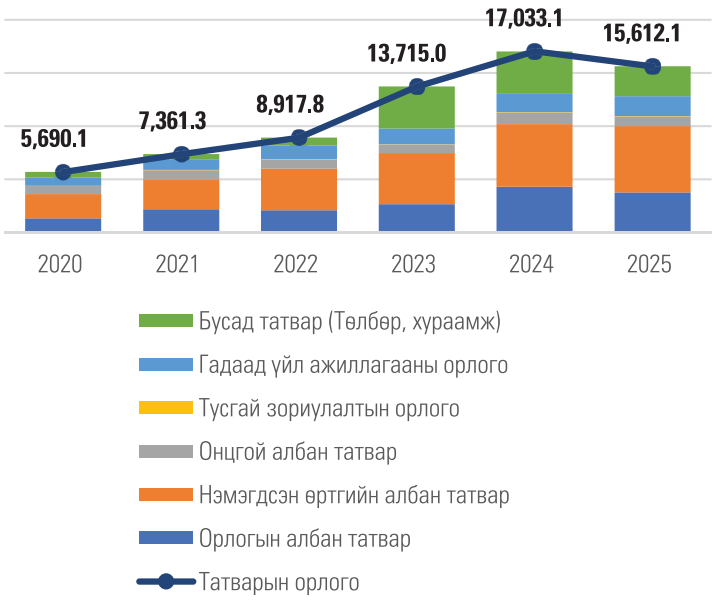
МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС

ТАТВАРЫН ОРЛОГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ

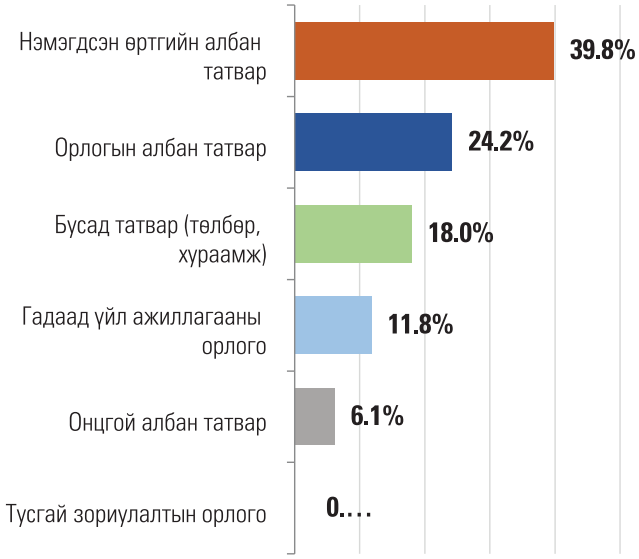
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ГҮЙЦЭТГЭЛ ХУВЬ	ӨМНӨХ ОНООС	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ ТАСАЛДАЛ
16.5 их наяд ₮	15.6 их наяд ₮	94.6%	-8.3% 1,421.2 тэрбум ₮	887.5 тэрбум ₮

Монгол Улсын 2025 оны улсын төсвийн татварын орлогын гүйцэтгэл, 2020-2025

(тэрбум төг)

Монгол Улсын 2025 оны улсын төсвийн татварын орлогын бүтэц

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ УЛСЫН ТӨСВИЙН ТАТВАРЫН ОРЛОГО

Төрбум ₮

№	Үзүүлэлт	2024 оны гүйцэтгэл	2025 оны		
			Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Гүйцэтгэлийн хувь
1	**Татварын орлого**	**17,033.1**	**16,499.6**	**15,612.1**	**94.6**
1.1	Орлогын албан татвар	4,307.6	3,835.6	3,771.1	98.3
1.2	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	5,866.8	6,646.8	6,207.3	93.4
1.3	Онцгой албан татвар	1,107.4	1,254.5	949.0	75.6
1.4	Тусгай зориулалтын орлого	26.4	31.5	25.5	81.0
1.5	Гадаад үйл ажиллагааны орлого	1,792.3	2,114.0	1,842.2	87.1
1.6	Бусад татвар (төлбөр, хураамж)	3,932.6	2,617.2	2,816.9	107.6

Улсын төсөвт 2025 онд нийт 16.5 их наяд төгрөгийн татварын орлогыг төвлөрүүлэхээс гүйцэтгэлээр 15.6 их наяд төгрөгийг төвлөрүүлж, баталсан төлөвлөгөө 887.5 тэрбум төгрөг буюу 5.4 хувиар тасарсан байна.

ТӨХК-уудаас 2026 оны татварын урьдчилгаа 264.5 тэрбум төгрөгийг татан төвлөрүүлж, орлогын гүйцэтгэлийг нэмэгдүүлсэн нь дараа оны татварын орлогын бүрдүүлэлтэд хүндрэл үүсгэхээр байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Түдэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

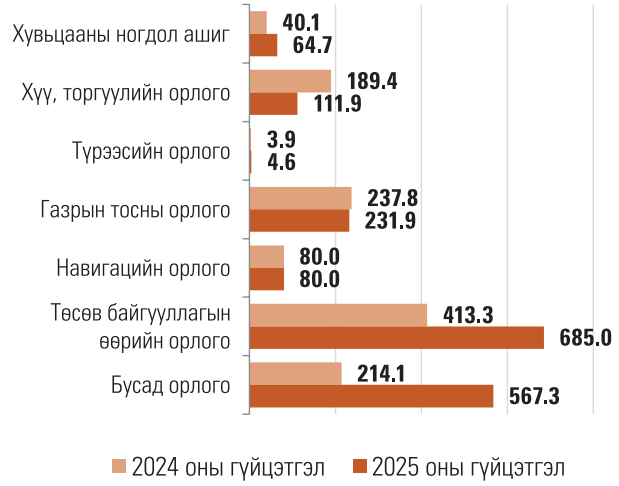
МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС

ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ

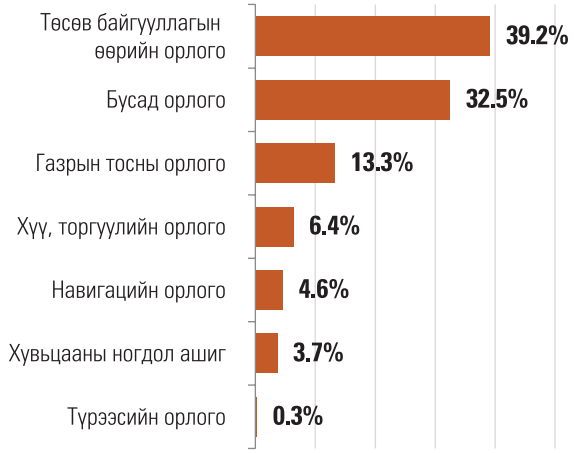
Монгол Улсын 2025 оны төсөвт нийт 3.29 их наяд төгрөгийн татварын бус орлогыг төвлөрүүлэхээс гүйцэтгэлээр 3.37 их наяд төгрөгийг төвлөрүүлж, 80.5 тэрбум төгрөг буюу 2.4 хувиар давж биелсэн байна.

ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ГҮЙЦЭТГЭЛ ХУВЬ	ӨМНӨХ ОНООС
3.29 их наяд ₮	3.37 их наяд ₮	102.4%	+10.5%

Монгол Улсын 2025 оны улсын төсвийн татварын бус орлогын гүйцэтгэл, тэрбум ₮

Монгол Улсын 2025 оны улсын төсвийн татварын бус орлогын бүтэц, %

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ УЛСЫН ТӨСВИЙН ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО

Тэрбум ₮

Д.д	Үзүүлэлт	2024 оны гүйцэтгэл	2025 он	
			Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	Татварын бус орлого	3,056.0	3,295.4	3,375.9
2.1	Нийтлэг татварын бус орлого	1,178.5	1,070.8	1,745.3
2.1.1	Хувьцааны ногдол ашиг	40.1	100.0	64.7
2.1.2	Хүү, торгуулийн орлого	189.4	127.9	111.9
2.1.3	Түрээсийн орлого	3.9	1.6	4.6
2.1.4	Газрын тосны орлого	237.8	249.7	231.9
2.1.5	Навигацийн орлого	80.0	80.0	80.0
2.1.6	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	413.3	339.7	685.0
2.1.7	Бусад орлого	214.1	171.9	567.3
2.3	Тусламжийн орлого	1,877.5	2,224.6	1,630.6

АНХААРАХ АСУУДАЛ

Хувьцааны ногдол ашгийг үндэслэлтэй төлөвлөж, бүрэн төвлөрүүлээгүй, экспортын биет хэмжээ төлөвлөсөн хэмжээнд хүрээгүй, зарим төсөл, арга хэмжээ бүрэн хэрэгжээгүйгээс татварын бус орлогын зарим ангиллын төлөвлөгөө биелээгүй байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС
ТАТВАРЫН ЗАРЛАГА

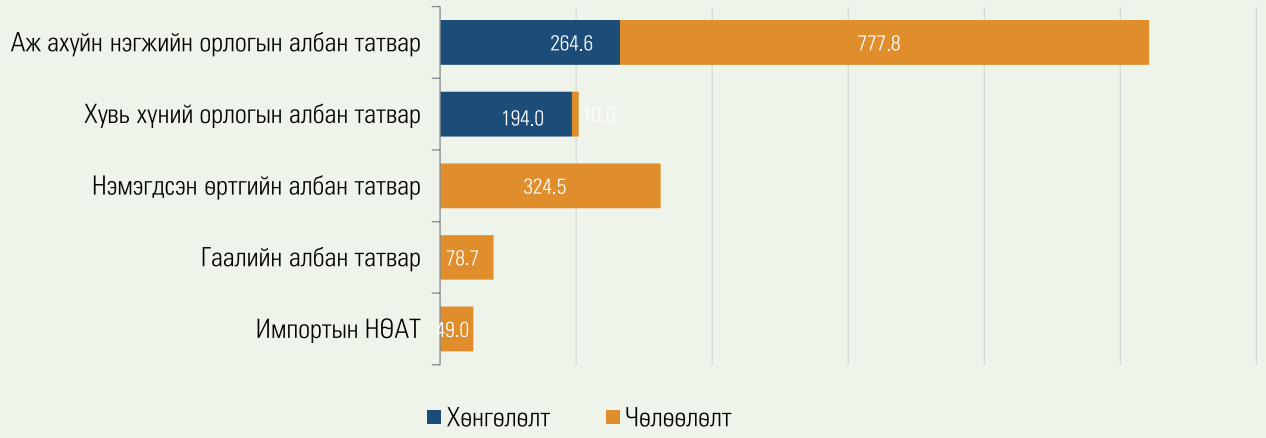
ТАТВАР	1.7 их наяд ₮	Татварын зарлага буюу тайлант оны татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлт 1.7 их наяд төгрөгт хүрч, татварын нийт орлогын 5.8 хувьтай тэнцэж байна.

2025 ОНЫ ТАТВАРЫН ХӨНГӨЛӨЛТ, ЧӨЛӨӨЛӨЛТ

Төрбум ₮

Үзүүлэлт	Хөнгөлөлт		Чөлөөлөлт		Нийт	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ААНОАТ	5,888	264.6	5,393	777.8	11,281	1,042.4
ХХОАТ	1,516,031	194.0	4,716	10.0	1,520,747	204.1
НӨАТ-ын чөлөөлөлт	-	-	23,465	324.5	23,465	324.5
Гаалийн албан татвар	-	-	-	78.7	-	78.7
Импортын НӨАТ	-	-	-	49.0	-	49.0
Нийт дүн	**1,521,919**	**458.6**	**33,574**	**1,240.1**	**1,555,493**	**1,698.7**

Татварын чөлөөлөлт, хөнгөлөлт, тэрбум ₮

- Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн дагуу чөлөөлсөн 264.6 тэрбум төгрөг, хөнгөлөлт 777.8 тэрбум төгрөг байна.
- Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулиар чөлөөлсөн 10.0 тэрбум төгрөг, хөнгөлөлт 194.0 тэрбум төгрөг байна.
- Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн хөнгөлөлт, чөлөөлөлт 324.5 тэрбум төгрөг байна.
- Гаалийн албан татвараас чөлөөлөх тухай хуулиар нийт 9 арга хэмжээний 358.8 тэрбум төгрөгийг чөлөөлсөн байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС

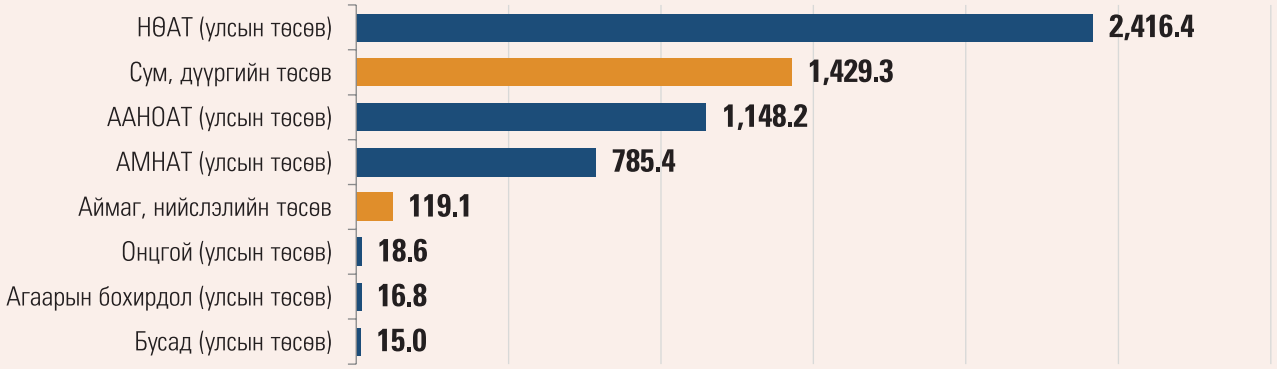
ТАТВАРЫН ӨР

ТАТВАРТ БҮРТГЭЛТЭЙ ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ (1990-2024)			
5.9 их наяд ₮	Төлөгдөхгүй байгаа насжилт өндөртэй өр төлбөр	**2.5** их наяд ₮	**42.7%**
	Барагдуулах боломжтой төлөгдөх хугацаандаа байгаа	**3.4** их наяд ₮	**57.3%**

Татварт бүртгэлтэй өрийн үлдэгдлийг 1990-2024 оны байдлаар авч үзвэл 5.9 их наяд төгрөгийн үлдэгдэл байна. Үүнээс төлөгдөхгүй байгаа насжилт өндөртэй өр төлбөр 42.7 хувь буюу 2.5 их наяд төгрөг, барагдуулах боломжтой төлөгдөх хугацаандаа байгаа 57.3 хувь буюу 3.4 их наяд төгрөг байна.

Татварын өрийн мэдээлэл, тэрбум ₮

ТАТВАРЫН ӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ (1990-2024 ОН)

Тэрбум ₮

Татварын төсөв, төрлөөр	Он						Нийт дүн (1990-2024 он)	Дүнд эзлэх хувь (%)
	1990–2019	2020	2021	2022	2023	2024		
НИЙТ	981.7	229.2	363.0	935.1	980.2	2,459.6	5,948.7	100.0
Улсын төсөв	723.4	173.6	285.6	651.6	794.4	1,771.9	4,400.5	74.0
ААНОАТ	55.7	16.8	77.5	128.9	110.9	758.4	1,148.2	19.3
Агаарын бохирдол	4.7	0.6	1.0	1.0	3.6	5.9	16.8	0.3
АМНАТ	64.2	17.9	27.1	195.7	240.9	239.6	785.4	13.2
НӨАТ	580.2	137.9	179.9	325.8	438.6	754.0	2,416.4	40.6
Онцгой	3.6	0.3	0.1	0.3	0.4	13.9	18.6	0.3
Бусад	15.0	-	-	-	-	-	15.0	0.3
Орон нутаг	258.0	55.7	77.4	283.5	185.9	687.7	1,548.2	26.0
Аймаг, нийслэлийн төсөв	53.5	10.7	12.1	13.2	15.5	14.1	119.1	2.0
Сум, дүүргийн төсөв	204.7	45.0	65.3	270.3	170.4	673.6	1,429.3	24.0
Шалтгаант өр	638.1	55.1	68.7	450.9	246.1	1,081.1	2,540.0	42.7
Барагдуулах боломжтой өрийн дүн	343.4	174.2	294.3	484.2	734.1	1,378.5	3,408.7	57.3

АНХААРАХ АСУУДАЛ

Татварын системд бүртгэлтэй олон жилийн насжилттай хуримтлагдсан өрийн дүн нэмэгдсэн нь татварыг шударга төлөх зарчим алдагдах, улсын төсвийн орлого тасрах эрсдэлийг нэмэгдүүлж байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗӨЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨЛТ

Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн нийт зарлага ба цэвэр зээл анх 35.8 их наяд төгрөгөөр батлагдсан боловч тайлант онд экспорт, төсвийн орлого буурч, эдийн засгийн өсөлт саарсны улмаас төсөвт өөрчлөлт оруулах шаардлага бий болж, хоёр удаагийн тодотголоор 31.6 их наяд төгрөг болгон бууруулсан.

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ НЭГДСЭН ТӨСВИЙН НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗӨЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨЛТ

Тэрбум ₮

Үзүүлэлт	Төсвийн жилийн хязгаар	ТЕЗ нарын санал	Анх баталсан 2024.11.08	Өөрчлөн баталсан		Төлөвлөгөө
				2024.12.12	2025.07.09	
А	1	2	3	4	5	6
НЭГДСЭН ТӨСӨВ*			**35,771.9**	**33,431.5**	**31,573.9**	**35,363.4**
Улсын төсөв	22,927.6	37,627.5	26,485.3	24,209.8	22,564.3	22,564.3
Орон нутгийн төсөв	7,000.1	9,465.3	7,756.1	7,635.1	6,938.9	10,721.1
НДС-ийн төсөв	5,413.3	6,174.3	5,815.5	5,815.5	5,802.2	5,802.2
ЭМДС-гийн төсөв	1,886.3	2,801.5	2,216.3	2,216.3	2,164.8	2,164.8

*цэвэр дүнгээр

УЛСЫН ТӨСВИЙН ТӨЛӨВЛӨЛТӨД АНХААРАХ АСУУДЛУУД

- Улсын хөгжлийн 2025 оны жилийн төлөвлөгөөг хуулиар тогтоосон хугацаанд батлаагүй бөгөөд төсвийн ерөнхийлөн захирагчид төсвийн төслөө уг төлөвлөгөөнд үндэслэн боловсруулаагүй байна. Үүний улмаас зарим төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр шийдэгдэхгүй, хэрэгжилт нь тасалдах эрсдэл үүсжээ.
- ТЕЗ нар төсвийн төслийг Засгийн газрын баталсан жилийн төсвийн хязгаарт үндэслэж, боловсруулаагүй, хязгаарт багтаагүй саналын холбогдох үндэслэл, тайлбарыг бодитой гаргаж ирүүлээгүй зөрчлүүд жил бүр давтагдсаар байна.
- Хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн зарим төсөл, арга хэмжээний санхүүжилт батлагдаагүй, хариуцагч байгууллагыг буруу тодорхойлсон, төсөл, арга хэмжээг давхардуулан төлөвлөсөн байна.
- Монгол Улс үр дүнд суурилсан төсвийн төлөвлөлтийн шинэчлэлийг 2020 оноос эхлүүлсэн боловч өнөөдрийн байдлаар зөвхөн боловсролын салбарыг үе шаттай шилжүүлж байна. Бусад салбарын ТЕЗ нарын төсвийг уламжлалт аргаар бэлтгэсэн байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗӨЭЛИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ГҮЙЦЭТГЭЛ (хувиар)
35.4 их наяд ₮	31.3 их наяд ₮	88.6%

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ НЭГДСЭН ТӨСВИЙН НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗӨЭЛ (ЭДИЙН ЗАСГИЙН АНГИЛЛААР)

Төрбум ₮

Үзүүлэлт	2024 оны гүйцэтгэл	2025 он		
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Гүйцэтгэлийн хувь
Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн	30,591.1	35,363.4	31,331.0	88.6
Урсгал зарлага	22,176.6	25,970.8	24,237.7	93.3
Бараа, үйлчилгээний зардал	9,556.9	11,218.9	10,124.8	90.2
Хүү	1,235.9	1,633.8	1,548.2	94.8
Татаас ба урсгал шилжүүлэг	11,383.8	13,118.1	12,564.7	95.8
Хөрөнгийн зардал	7,970.8	9,553.6	7,074.1	74.0
Эргэж төлөгдөх цэвэр зээл	443.7	(161.0)	19.2	(11.9)

2025 оны нэгдсэн төсвийн нийт зарлага ба цэвэр зээлийн гүйцэтгэл 31.3 их наяд төгрөг болжээ. Үүнээс урсгал зардалд 24.2 их наяд төгрөг, бараа, үйлчилгээний зардалд 10.1 их наяд төгрөг, хүүгийн зардалд 1.5 их наяд төгрөг, хөрөнгийн зардалд 7 их наяд төгрөг тус тус зарцуулжээ.

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ НЭГДСЭН ТӨСВИЙН НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗӨЭЛ (ТӨСВИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮНЭЭР)

Төрбум ₮

Үзүүлэлт	2024 оны гүйцэтгэл	2025 он		
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Гүйцэтгэлийн хувь
Улсын төсөв	21,372.4	22,564.3	20,414.3	90.5
Орон нутгийн төсөв	7,258.6	10,721.1	8,172.4	76.2
НДС-гийн төсөв	5,104.7	5,802.2	5,846.9	100.8
ЭМДС-гийн төсөв	1,926.9	2,164.8	2,238.3	103.4

Төсвийн бүрэлдэхүүнээр авч үзвэл улсын төсвийн зарлага 2.2 их наяд төгрөгөөр дутуу, орон нутгийн төсвийн зарлага 2.5 их наяд төгрөгөөр дутуу, харин НДС-гийн зарлага 44.7 тэрбум төгрөгөөр илүү, ЭМДС-гийн зарлага 73.5 тэрбум төгрөгөөр илүү гүйцэтгэлтэй байна.

ГОЛ ТУЛГАМДСАН АСУУДЛУУД

	Төсвийн жилийн дундуур нүүрсний үнэ огцом унаж, үүл үүрхайн салбарын орлого тасарснаас шалтгаалан төсвийн хэмнэлтийн горимд шилжиж, нэн шаардлагатай цалин, НДШ, урсгал шилжүүлэг, татаас, хүүгийн зардал, төсвийн байгууллагуудын хэвийн үйл ажиллагааг хангах болон худалдан авах ажиллагаатай холбоотой зардлуудыг эрэмбэлэн санхүүжүүлсэн байна.
	Зарим төсөл, арга хэмжээний ажлын гүйцэтгэл гарсан боловч, санхүүжигдээгүй, өр төлбөр үүссэнийг дараа жилийн төсвөөс барагдуулах эрсдэл үүссэн байна.

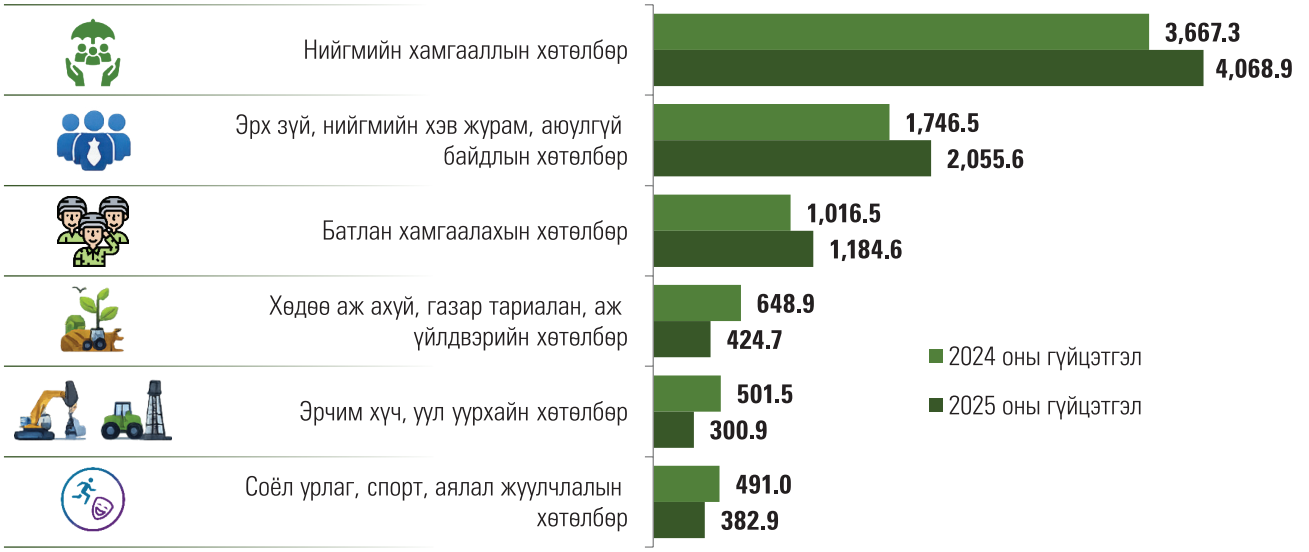
Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ (ХӨТӨЛБӨРӨӨР)

Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн нийт зарлага ба цэвэр зээл, хөтөлбөрөөр

(тэрбум төг)

Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн нийт зарлага ба цэвэр зээлийн гүйцэтгэлийг хөтөлбөрөөр авч үзвэл Нийгмийн хамгааллын хөтөлбөрийн гүйцэтгэл 2024 оноос 401.6 тэрбум төгрөгөөр, Эрх зүй, нийгмийн хэв журам, аюулгүй байдлын хөтөлбөр 309.1 тэрбум төгрөгөөр, Батлан хамгаалахын хөтөлбөр 168.1 тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн байна. Харин Хөдөө аж ахуй, газар тариалан, аж үйлдвэрийн хөтөлбөр 224.2 тэрбум төгрөгөөр, Эрчим хүч, үүл уурхайн хөтөлбөр 200.6 тэрбум төгрөгөөр, Соёл урлаг, спорт, аялал жуулчлалын хөтөлбөр 108.1 тэрбум төгрөгөөр тус тус буурсан байна.

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ НЭГДСЭН ТӨСВИЙН НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛ, ХӨТӨЛБӨРӨӨР

Тэрбум ₮

Хөтөлбөрийн нэр	2024 оны гүйцэтгэл	2025 он		
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Гүйцэтгэлийн хувь
Улсын төсвийн нийт дүн	**21,372.4**	**22,564.3**	**20,414.3**	**90.5**
Боловсрол, шинжлэх ухаан	4,049.8	4,372.4	4,012.9	91.8
Нийгмийн хамгаалал	3,667.3	4,181.5	4,068.9	97.3
Ерөнхий төлөвлөлт, санхүү төсвийн харилцаа	4,245.2	3,628.2	3,255.3	89.7
Эрх зүй, нийгмийн хэв журам, аюулгүй байдал	1,746.5	2,176.2	2,055.6	94.5
Эрүүл мэнд	1,553.5	1,719.8	1,621.9	94.3
Батлан хамгаалах	1,016.5	1,206.3	1,184.6	98.2
Зам тээвэр	808.8	1,023.5	772.0	75.4
Хөдөө аж ахуй, газар тариалан, аж үйлдвэр	648.9	652.9	424.7	65.0
Соёл урлаг, спорт, аялал жуулчлал	491.0	439.9	382.9	87.0
Эрчим хүч, үүл уурхай	501.5	408.2	300.9	73.7
Бусад	2,643.4	2,755.4	2,334.4	84.7
Орон нутгийн төсвийн нийт дүн	**7,258.6**	**10,721.1**	**8,172.5**	**76.2**
Ерөнхийлөгч, хууль тогтоох болон гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	3,316.3	2,227.4	1,714.5	77.0
Зам тээвэр	453.6	766.4	664.7	86.7
Барилга, хот байгуулалт, нийтийн аж ахуй	441.5	604.5	545.8	90.3
Боловсрол, шинжлэх ухаан	266.2	347.5	292.8	84.3
Бусад	2,780.9	6,775.2	4,954.7	73.1

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС

УЛСЫН ТӨСВИЙН УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ТӨЛӨВЛӨЛТ, ЗАРЦУУЛАЛТАД ИЛЭРСЭН ЗӨРЧЛҮҮД

УРСГАЛ ЗАРДАЛТАЙ ХОЛБООТОЙ АУДИТААР ИЛЭРСЭН ЗӨРЧЛИЙН ДҮН 35.6 тэрбум ₮		**24.4 тэрбум төгрөгийн төсвийг үр ашиггүй зарцуулсан байна.**
		8.3 тэрбум төгрөгөөр төсөвт тусгаагүй хөтөлбөр, арга хэмжээг санхүүжүүлсэн байна.
		2.6 тэрбум төгрөгийг зарлагын эдийн засгийн ангилал зөрчиж зарцуулсан байна.
		0.3 тэрбум төгрөгийн урсгал төсвөөс хөрөнгө бэлтгэжээ.

	ЗАРЛАГАТАЙ ХОЛБООТОЙ ЗӨРЧИЛ ГАРСАН ШАЛТГААН
Бодит бус төлөвлөлт	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчдын урсгал зардлын төлөвлөлт нь хөтөлбөр болон түүний хүрэх үр дүнтэй уялдаагүй төсвийн төлөвлөлт бодит бус байгаагаас жилийн дундуур урсгал төсөвт олон удаагийн зохицуулалт хийж, төсвийн зарцуулалтын хяналтыг алдагдуулж, хэрэгжилтийг үнэн зөв тайлагнахгүй байх нөхцөлийг үүсгэсэн байна.
Зарлагын ангилалгүй төлөвлөлт	Зарим ТЕЗ нар төсвийн төслийг боловсруулахдаа төсвийн зарлагыг эдийн засгийн ангилал, зориулалт, арга хэмжээгээр төлөвлөж, батлуулаагүй нь төсвийг хуваарийн дагуу санхүүжүүлэхгүй байх, хяналт хэрэгжихгүй, үр ашиггүй зардал гарах, буруу тайлагнах нөхцөлийг бүрдүүлж байна.
Тооцоо судалгаагүй төлөвлөлт	ТЕЗ нар төсвийн төслийг боловсруулахдаа бодит тооцоо, судалгаанд үндэслээгүй, нийгэм эдийн засгийн ач холбогдолгүй болсон хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээг зогсоох, эсвэл бууруулах саналын тооцооллоо ирүүлээгүй, хэрэгжүүлж байгаа хөтөлбөр, арга хэмжээтэй уялдуулаагүй байгаа нь төсвийн хуваарьт тогтмол өөрчлөлт оруулах, хэрэгжилтийг үнэн зөв тайлагнахгүй, төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдэл, бодит хэмнэлтийг салгаж үнэлэх боломжгүй болгож байна.
Хуулийн зохицуулалт хангалтгүй	Төсвийн тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.7 дахь хэсэгт “Төсөвт зохицуулалт хийхдээ хөрөнгийн болон урсгал зардлыг хооронд нь шилжүүлэх, төсөвт тусгагдаагүй шинэ хөтөлбөр, арга хэмжээг санхүүжүүлэхийг хориглоно.” гэж заасан нь урсгал зардал хооронд зохицуулалт хийх нөхцөлийг үүсгэж, төсвийн зарцуулалтын хяналтын журам мөрдөгдөхгүй байх, жил бүр урсгал зардал тэлж байгаа энэ үед төсвийн зохицуулалтаас үүссэн эдийн засгийн ангилал зөрчигдөх, төсөвт төлөвлөөгүй, үр ашиггүй зардал гаргадаг зөрчил буурахгүй байх нөхцөлийг үүсгэж байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС
ЦАЛИН, НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ШИМТГЭЛИЙН ЗАРДАЛ

ЦАЛИН, НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ШИМТГЭЛИЙН ЗАРДАЛ
6 их наяд ₮

ЦАЛИН ХӨЛС, НЭМЭГДЭЛ УРАМШУУЛАЛ
5.5 их наяд ₮

АЖИЛ ОЛГОГЧООС ТӨЛӨХ НДШ-ИЙН ЗАРДАЛ
535.5 тэрбум ₮

НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗӨЛД ЭЗЛЭХ ХУВЬ
26.9%

УРСГАЛ ЗАРЛАГАД ЭЗЛЭХ ХУВЬ
32.8%

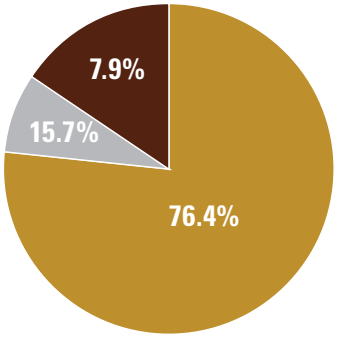
Цалин, хөлс НДШ-ийн зардал өмнөх оноос 809.6 тэрбум төгрөгөөр өссөн.

Энэхүү өсөлт Засгийн газрын 2024 оны 238 дугаар тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалинг 6 хувиар нэмэгдүүлсэнтэй холбоотой.

ТЕЗ-ын нэмэгдэл (тэрбум ₮)

Боловсролын сайд	+209.0
ХЗДХС	+185.2
БХС	+87.0
Бусад ТЕЗ	+0.1-аас +50.5

Цалингийн зардлын бүтэц

- Гүйцэтгэх албан тушаалтан
- Туслах албан тушаалтан
- Удирдах албан тушаалтан

Төрийн албан хаагчдын ангилал

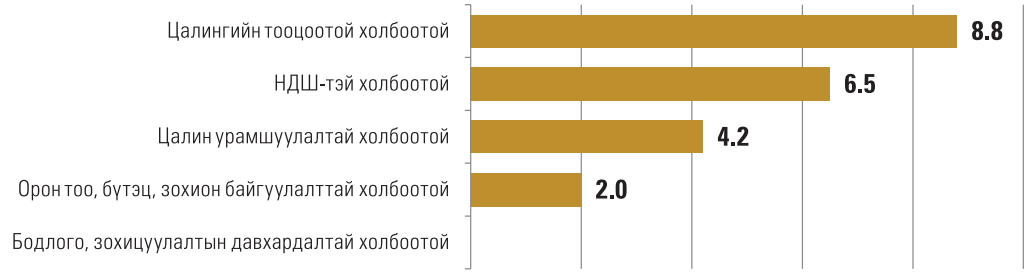
Төрийн үйлчилгээний албан хаагч	**139.6 мянга (65.3%)**
Төрийн тусгай албан хаагч	**49.9 мянга (23.4%)**
Төрийн захиргааны албан хаагч	**20.5 мянга (9.6%)**
Төрийн улс төрийн албан хаагч	**3.6 мянга (1.7%)**

ЦАЛИН, НДШ-ТЭЙ ХОЛБООТОЙ ЗӨРЧЛИЙН ДҮН

тэрбум ₮

22.1 тэрбум ₮

Нийт зөрчлийн тоо:
2,022

- Төрд учруулсан хохирлыг нөхөн төлүүлэх, хяналт тавих чиг үүргийг хэрэгжүүлэх хүрээнд 71 иргэн, албан тушаалтнаас нийт 0.5 тэрбум төгрөгийг төрийн сангийн дансанд төвлөрүүлж, улсын орлого болгосон байна.
- Эрх бүхий албан тушаалтны буруутай шийдвэрээр ажлаас чөлөөлөгдсөн албан хаагчдад улсын төсвөөс олгосон 1.2 тэрбум төгрөгийн нөхөн олговрыг буруутай албан тушаалтнуудаар нөхөн төлүүлээгүйг аудитаар илрүүлжээ.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС
ТАТААС БА УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ

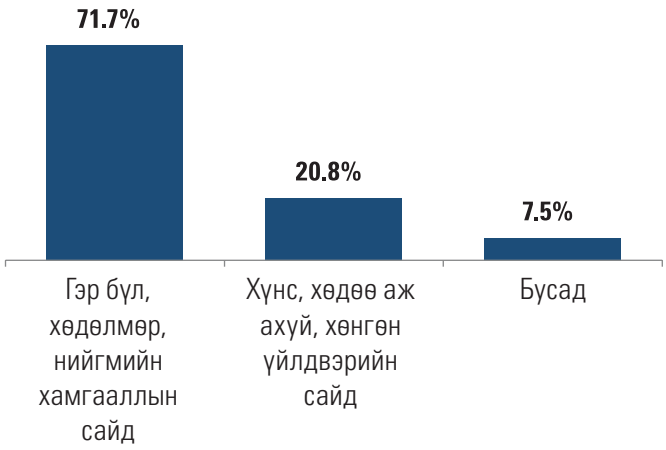
ТАТААС БА УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ХУВЬ	ӨМНӨХ ОНООС
	7.8 их наяд ₮	7.3 их наяд ₮	94%	+285.5 тэрбум ₮

УЛСЫН ТӨСВИЙН ТАТААС, УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ

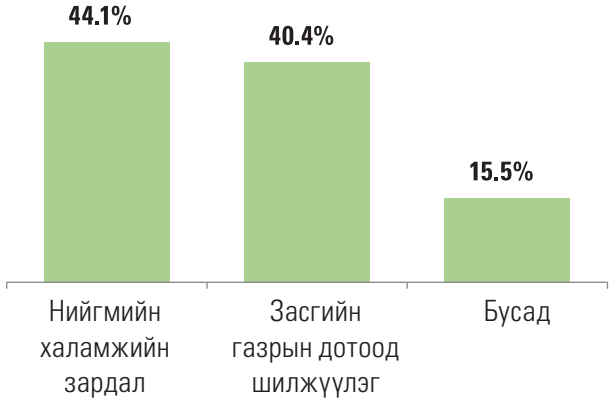
Тэрбум ₮

Үзүүлэлт	2024 оны гүйцэтгэл	Улсын төсвийн 2025 оны төсвийн зарлага		Өмнөх оноос
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	
А	1	2	3	6=3-1
ТАТААС БА САНХҮҮЖИЛТ	7,017.5	7,770.9	7,303.0	285.5
Татаас	1,776.1	2,027.3	1,826.2	50.1
Урсгал шилжүүлэг	5,241.4	5,743.6	5,476.8	235.4

Татаасын хуваарилалт (Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаар)

Урсгал шилжүүлгийн зардлын бүтэц

Нийт 302.2 мянган иргэн халамжийг давхардуулан авсан байна.

АНХААРАХ АСУУДАЛ

Халамжийн тогтолцооны давхардал хамгийн ноцтой асуудал болж байна. Ижил төрлийн халамжийн үйлчилгээ хуулийн хэд хэдэн заалтаар давхар зохицуулагдаж, нэг төрлийн зардлыг өөр өөр эх үүсвэрээр санхүүжүүлж байна. Халамжийн тогтолцоо нь иргэн төвтэй бус, харин хуулийн заалтад суурилсан салангид үйлчилгээний хэлбэрээр зохион байгуулагдаж байгаа нь нэг иргэн ижил зорилготой хэд хэдэн төрлийн халамжийг зэрэг хүртэх нөхцөлийг бүрдүүлснээс халамжийг нийт 302.2 мянган иргэн давхардуулан авсан байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС
ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЗАРДАЛ

ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ХУВЬ	ӨМНӨХ ОНООС
	4.7 их наяд ₮	3.75 их наяд ₮	79.9%	- 1.3 их наяд ₮

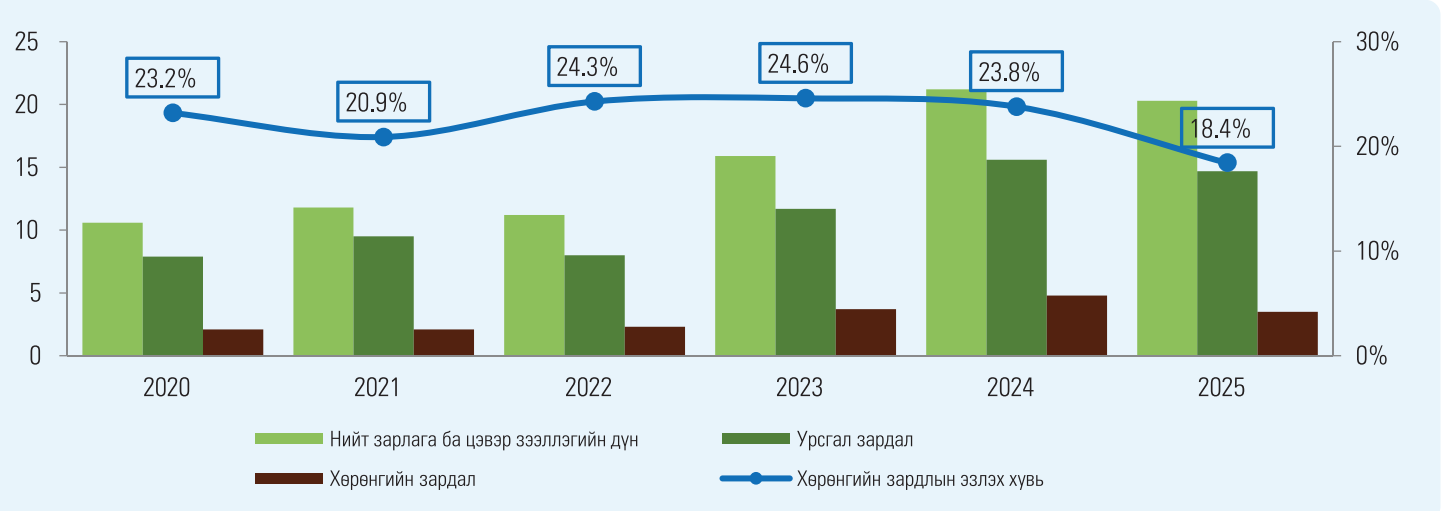
УЛСЫН ТӨСВИЙН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЗАРДАЛ

Тэрбум ₮

Үзүүлэлт	2024 оны гүйцэтгэл	2025 он				Өмнөх оноос зөрүү
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь	
Эдийн засгийн ангиллаар						
Хөрөнгийн зардал	5,082.1	4,707.4	3,759.9	947.5	79.9	1,322.2
Барилга байгууламж	4,101.3	3,937.1	3,087.3	849.8	78.4	1,014.0
Их засвар	77.6	119.8	110.4	9.4	92.2	(32.8)
Хөрөнгийн бусад зардал	903.2	650.5	562.2	88.3	86.4	341.0
Санхүүжилтийн эх үүсвэрээр:						
Гадаад зээл, тусламж	1,807.4	1,531.8	1,487.5	44.3	97.1	319.9
Концесс	-	107.1	11.0	96.1	10.3	(11.0)
УТХО	3,093.5	2,914.9	2,124.5	790.4	72.9	969.0
Бусад хөрөнгө	181.2	153.6	136.9	16.7	89.1	44.3

Улсын төсвийн нийт зарлага, цэвэр зээлийн дүн ба хөрөнгийн зардал, 2020-2025 он

Их наяд ₮

АНХААРАХ АСУУДАЛ

Улсын төсвийн нийт зарлага ба цэвэр зээлд эзлэх хөрөнгийн зардал сүүлийн 2 жилийн хугацаанд буурч байгаа нь хөрөнгө оруулалтын үр өгөөж буурах, төлөвлөсөн төсөл, арга хэмжээ хугацаандаа хэрэгжихгүй байх эрсдэлтэй байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС

ГАДААДЫН ЗЭЭЛ, ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭР 2025 ОНД САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨЛТ БА ГҮЙЦЭТГЭЛ

ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
1.96 их наяд ₮	**1.87** их наяд ₮
102 төсөл, арга хэмжээ	**91** төсөл, арга хэмжээ

ГАДААД ЗЭЭЛ, ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭР САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Төрбум ₮

Үзүүлэлт	Баталсан		Гүйцэтгэл		Зөрүү	
	Төслийн тоо	Төсөв	Төслийн тоо	Олгосон	Төслийн тоо	Олгоогүй
Гадаад зээл	75	1,542.4	70	1,530.6	5	11.8
Тусламж	27	417.0	21	344.2	6	72.8

	АНХААРАХ АСУУДАЛ
15%	Гадаад зээлээр хэрэгжүүлж буй төсөл хөтөлбөрийн санхүүжилтийн 15 хувийг эдийн засгийн үр ашиггүй, эргэн төлөлт хийх чадамжгүй, бодит эдийн засгийн өсөлтийг дэмжихгүй зэрэг нийгмийн шинж чанартай төсөл, арга хэмжээнд олгосон байна.
62.7% (64 төсөл, арга хэмжээ)	Гадаад зээл, тусламжаар санхүүжих нийт төслийн 62.7 хувь буюу 1.1 их наяд төгрөгийн 64 төслийн гэрээг сунгасан, үүнээс 24.7 тэрбум төгрөгийн 5 төсөл 2012-2014 оноос эхлэн хэрэгжиж байгаа олон жил үргэлжилсэн төслүүд байна.
61.4 тэрбум ₮	Гадаад зээл, тусламжаар хэрэгжүүлсэн төслийн үр дүнд бий болсон 61.4 тэрбум төгрөгийн хөрөнгийг ашиглагч байгууллагад шилжүүлээгүй, захиалагч байгууллагын хяналт хангалтгүйгээс төсөл хугацаандаа хэрэгжихгүй, төсөвт өртөг нэмэгдэх эрсдэлтэй байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС

ИРГЭН, ААНБ-УУДАД ОЛГОСОН ЗЭЭЛИЙН ЭРГЭН ТӨЛӨЛТ 2025 ОНД

ИРГЭН, ААНБ-УУДАД ОЛГОСОН ЗЭЭЛЭЭС НИЙТ 201.3 ТЭРБУМ ТӨГРӨГИЙН ЭРГЭН ТӨЛӨЛТ ХИЙГДЭЭГҮЙ БАЙНА.

ЭРГЭН ТӨЛӨГДӨӨГҮЙ ЗЭЭЛИЙН ДҮН

	Боловсролын зээлийн сан	**12.1 тэрбум ₮**
	ААНБ-уудад олгосон дамжуулан зээл	**14.7 тэрбум ₮**
	Хөдөө аж ахуйг дэмжих сан	**10.0 тэрбум ₮**
	Жижиг, дунд үйлдвэрийг хөгжүүлэх сан	**40.2 тэрбум ₮**
	Жижиг, дунд үйлдвэрийг хөгжүүлэх, байгаль орчныг хамгаалах хоёр үе шаттай зээлийн төсөл	**21.4 тэрбум ₮**

БАРАГДУУЛААГҮЙ АВЛАГЫН ДҮН

	Дампуурсан АНОД БАНКНААС	**22.5 тэрбум ₮**
	Дампуурсан ЗООС БАНКНААС	**58.5 тэрбум ₮**
	Татан буугдсан хадгаламж зээлийн хоршооноос	**20.6 тэрбум ₮**

Зээлийн авлагын дүнг жил бүрийн төсөвт баталдаг боловч авлага барагдуулах ажил тодорхой үр дүнд хүрээгүй байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

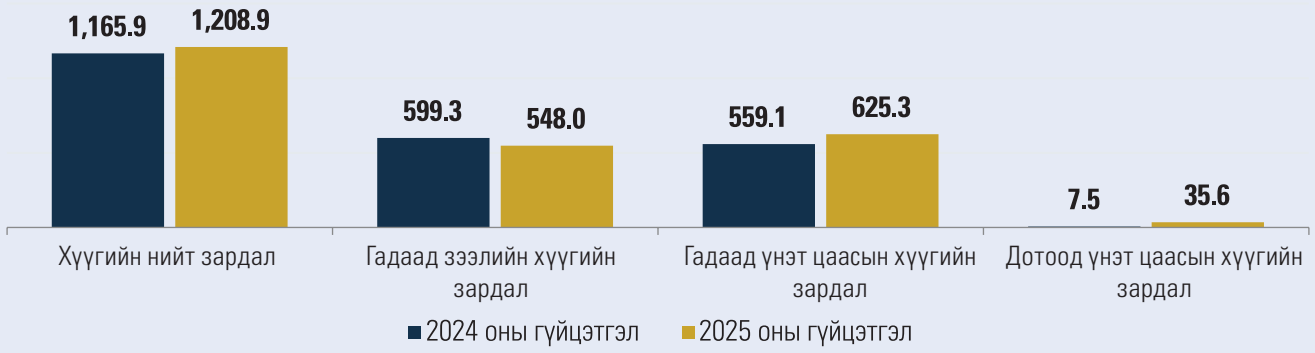
НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС
ХҮҮГИЙН ЗАРДЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БА ГҮЙЦЭТГЭЛ

	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ӨМНӨХ ОНООС
УЛСЫН ТӨСВИЙН ХҮҮГИЙН ЗАРДАЛ	1.23 их наяд ₮	1.2 их наяд ₮	+3.7%

УЛСЫН ТӨСВИЙН ХҮҮГИЙН ЗАРДАЛ

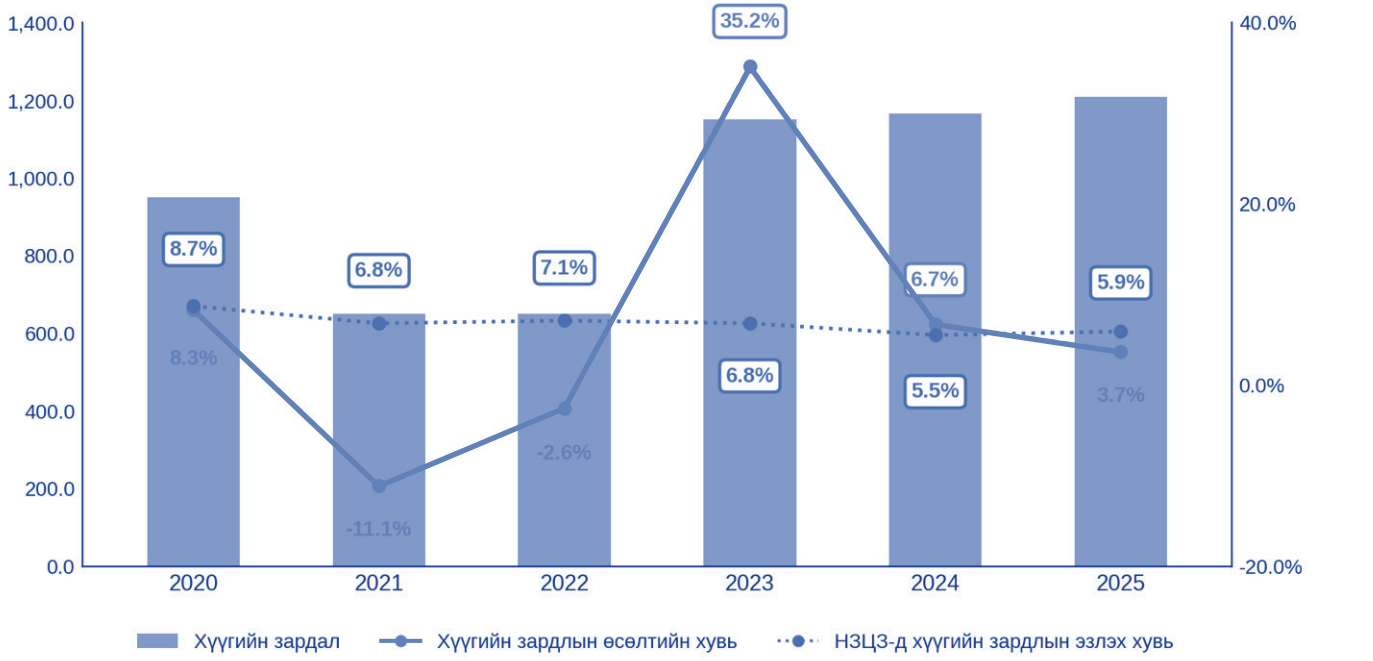
Тэрбум ₮

2025 оны улсын төсвөөс хүүгийн зардалд 1.2 их наяд төгрөг зарцуулжээ.

Монгол Улсын нийт зарлага цэвэр зээл (НЗЦЗ)-ийн дүн ба хүүгийн зардал

Тэрбум ₮

Гадаад зээлийн хүүгийн зардлын 23.9 хувь буюу 131 тэрбум төгрөгийг нийгмийн шинж чанартай боловсрол, халамж, аялал жуулчлал, эрүүл мэндийн салбарын 69 төсөлд, 1.2 хувь буюу 6.4 тэрбум төгрөгийг улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт болон бусад эх үүсвэрээр хэрэгжүүлэх боломжтой тоног төхөөрөмж худалдан авах, барилга байгууламж барих 24 төсөлд төлсөн байна.

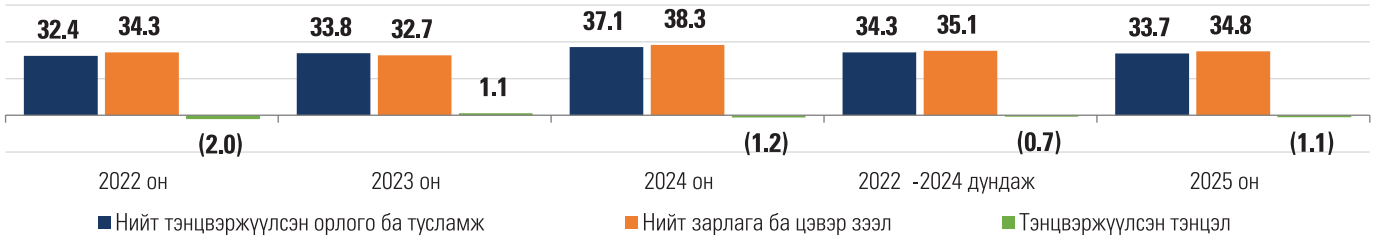
Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС
НЭГДСЭН ТӨСВИЙН НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ТЭНЦЭЛ

НЭГДСЭН ТӨСВИЙН НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ТЭНЦЭЛ	БАТАЛСАН	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ӨМНӨХ ОНООС
	1.36 их наяд ₮ алдагдал	1 их наяд ₮ алдагдал	+11.7% алдагдал өссөн

Нэгдсэн төсвийн үзүүлэлтүүдийн ДНБ-д эзлэх хувь (%)

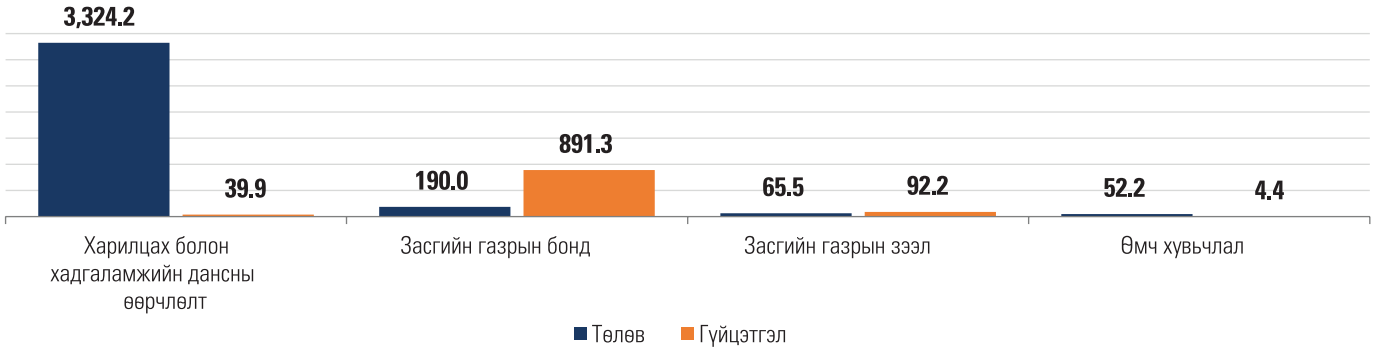

НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮДИЙН ДНБ-Д ЭЗЛЭХ ХУВЬ

Тэрбум ₮

№	Нэр	Үзүүлэлт	2022 он	2023 он	2024 он	2022-2024 Дундаж	2025 он
1	Нийт тэнцвэржүүлсэн орлого ба тусламж	Дүн	17,126.9	23,294.9	29,670.8	23,364.2	30,303.1
		ДНБ-д эзлэх хувь	32.4	33.8	37.1	34.3	33.7
2	Нийт зарлага ба цэвэр зээл	Дүн	18,159.7	22,509.0	30,591.1	23,753.3	31,331.0
		ДНБ-д эзлэх хувь	34.3	32.7	38.3	35.1	34.8
3	Тэнцвэржүүлсэн тэнцэл	Дүн	(1,032.7)	785.9	(920.2)	(389.0)	(1,027.9)
		ДНБ-д эзлэх хувь	(2.0)	1.1	(1.2)	(0.7)	(1.1)
4	Нэрлэсэн ДНБ	Өсөлтийн хувь	23.6	30.8	13.5	21.4	12.5

Нэгдсэн төсвийн алдагдлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр, 2025 он (тэрбум ₮)

Импортын орлого төлөвлөснөөс дутуу биелж, уул уурхайн экспортын үнэ буурч, татвар бүрэн төвлөрөөгүйгээс төсвийн орлого тасарсны улмаас 1 их наяд төгрөгийн алдагдал гарсан бөгөөд үүнийг санхүүжүүлэхдээ төлөвлөснөөс хэд дахин их хэмжээгээр шинээр өр үүсгэж, өмнөх өрийн үлдэгдлийг төлж байгаа нь төсвийн алдагдлыг тогтвортой бус, өсөн нэмэгдэж буй өрийн дарамттай эх үүсвэрээр санхүүжүүлж байгааг илтгэж байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

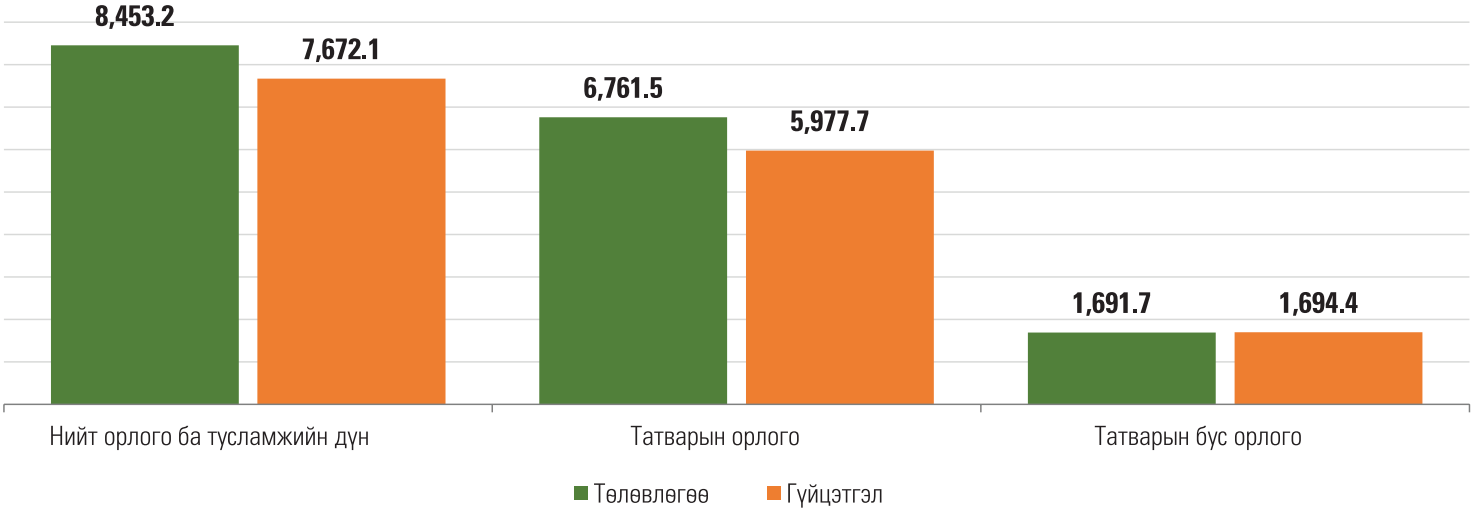
МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС

ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН 2025 ОНЫ ОРЛОГО

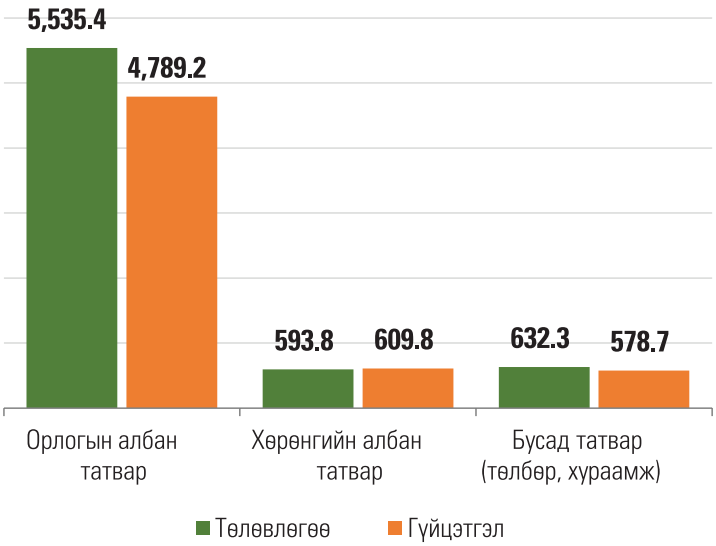
ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ХУВЬ
	8.45 их наяд ₮	7.67 их наяд ₮	90.8%

Орон нутаг нийт орлого ба тусламжаар 7,672.1 тэрбум төгрөг бүрдүүлж, 90.8 хувийн гүйцэтгэлтэй байгаа нь татварын орлогыг 783.8 тэрбум төгрөгөөр дутуу төвлөрүүлсэнтэй холбоотой байна.

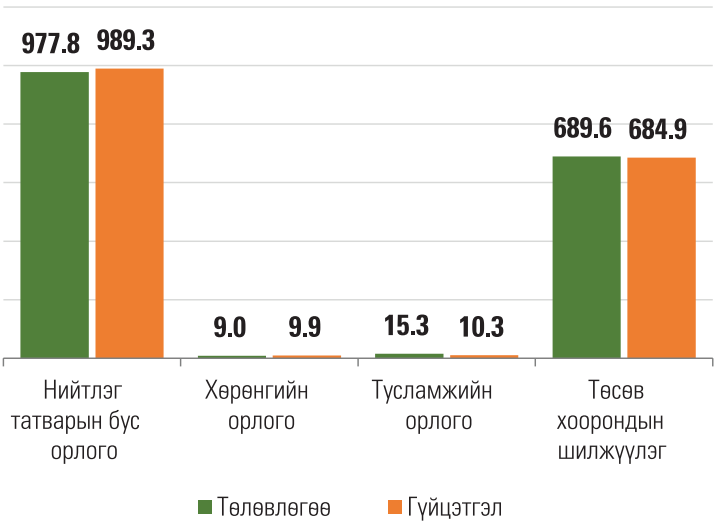
Орон нутгийн орлогын төлөвлөгөө ба гүйцэтгэл (тэрбум ₮)

Татварын орлогын төлөвлөгөө ба гүйцэтгэл (тэрбум ₮)

Татварын бус орлогын төлөвлөгөө ба гүйцэтгэл (тэрбум ₮)

АНХААРАХ АСУУДЛУУД

Орон нутгийн төсвийн нийт зарлага ба цэвэр зээлийг ИТХ төсвийн хүрээний мэдэгдлээр баталсан хязгаараас нэмэгдүүлэн баталсан нь орон нутгийн төсвийг батлах, хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаанд төсвийн нэгдмэл байдал, хяналтын зарчмыг алдагдуулж байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

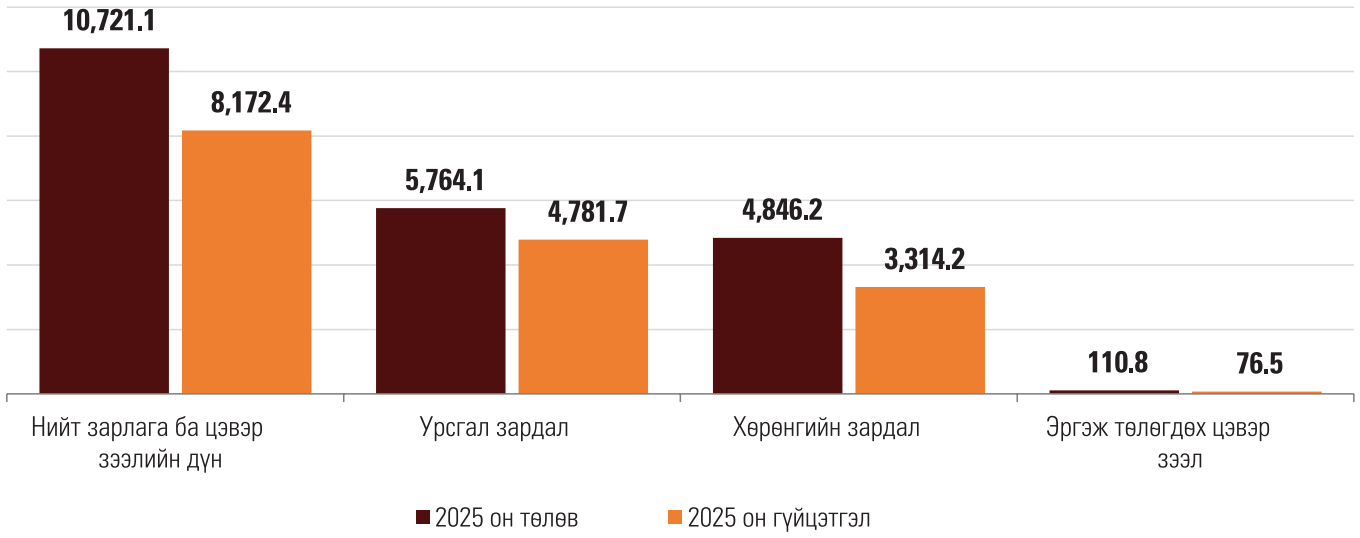
МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС

ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН 2025 ОНЫ ЗАРЛАГА

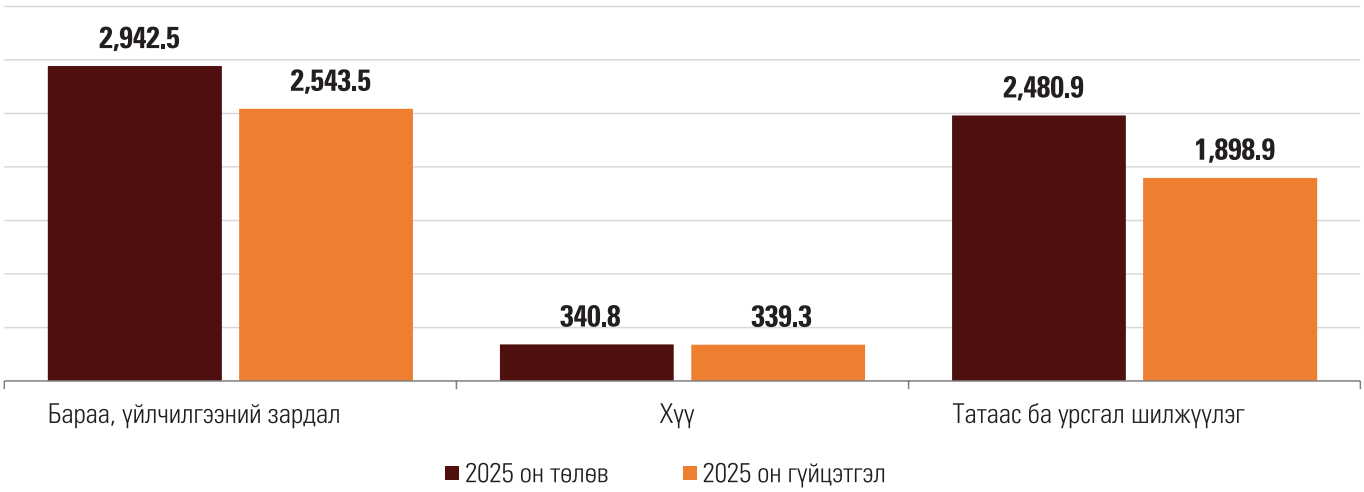
	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ХУВЬ
		10.7 их наяд ₮	8.17 их наяд ₮	76.2%

Орон нутгийн төсвийн нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн 8,172.4 тэрбум төгрөгийн гүйцэтгэлтэй гарч, батлагдсан төлөвлөгөөнөөс 2,548.6 тэрбум төгрөгөөр дутуу зарцуулсан ч өмнөх оноос 913.9 тэрбум төгрөг буюу 12.6 хувиар нэмэгдсэн байна.

Орон нутгийн зарлагын гүйцэтгэл (тэрбум ₮)

Урсгал зардлын гүйцэтгэл (тэрбум ₮)

АНХААРАХ АСУУДЛУУД

Орон нутгийн төсвийн нийт зарлага ба цэвэр зээлийг ИТХ төсвийн хүрээний мэдэгдлээр баталсан хязгаараас нэмэгдүүлэн баталсан нь орон нутгийн төсвийг батлах, хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаанд төсвийн нэгдмэл байдал, хяналтын зарчмыг алдагдуулж байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Түдэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

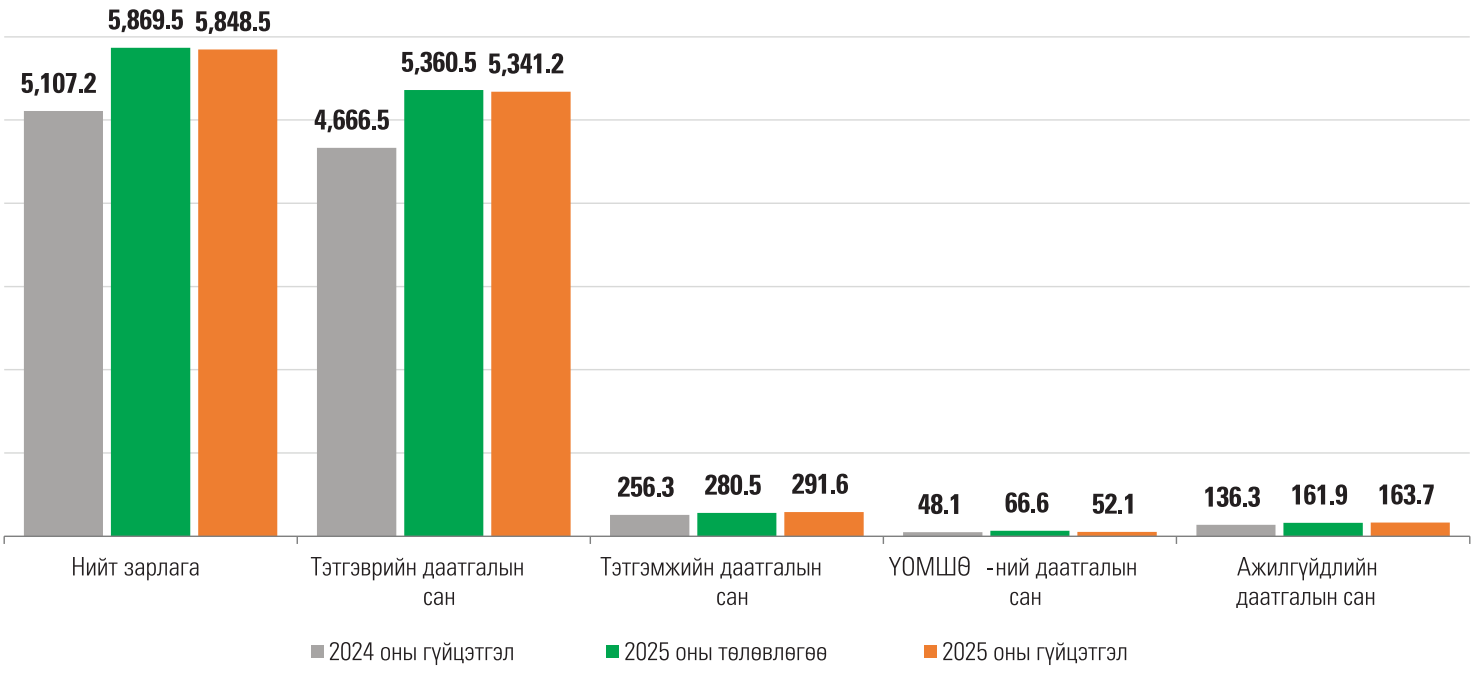
МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САН

Тайлант онд НДШ-ийн орлогоос 5.2 их наяд төгрөгийг бүрдүүлж, гүйцэтгэлээр 5.8 их наяд төгрөгийг зарцуулж, улсын төсвөөс 1.45 их наяд төгрөгийн татаас олгосноор нийт тэнцэл 837.5 тэрбум төгрөгийн ашигтай гарсан байна.

Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуульд заасны дагуу сангийн мөнгөн хөрөнгийн чөлөөт үлдэгдлийг арилжааны банканд байршуулж 77.6 тэрбум төгрөгийн хүүгийн орлого, ЗГ-ын үнэт цаас худалдан авч 27 тэрбум төгрөгийн хүүгийн өгөөж хүртсэн байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага (тэрбум ₮)

АНХААРАХ АСУУДЛУУД

НДШ-ийн авлага: 590.4 тэрбум төгрөг

Нийгмийн даатгалын сан нь 40,752 аж ахуйн нэгж, байгууллагаас авах 590.4 тэрбум төгрөгийн НДШ-ийн авлагыг барагдуулаагүй байгаа нь сангийн чөлөөт мөнгөн хөрөнгийг арвижуулах замаар санхүүгийн хэрэгсэлд хөрөнгө оруулж, өгөөж хүртэх боломжийг алдаж байна.

Нас барсан 721 даатгуулагчид 2023-2025 оны хооронд олгосон тэтгэвэр: 2.6 тэрбум төгрөг

НДЕГ, Цагдаа болон Эрүүл мэндийн байгууллага, Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар зэрэг төрийн байгууллагуудын хоорондын мэдээлэл солилцох ажлын уялдаа холбоо хангалтгүй, Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.3 дахь хэсгийг бүрэн хэрэгжүүлээгүй, энэ талаар журам, зааврааар зохицуулаагүй зэргээс шалтгаалан Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын Хяналт, шалгалтын газраас хийсэн шалгалтаар иргэд нас барсан даатгуулагчийн тохиолдлыг бүртгүүлдэггүйгээс 2023-2025 оны хооронд 721 иргэнд, нийт 2.6 тэрбум төгрөгийн тэтгэвэр олгосон зөрчил илэрсэн байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

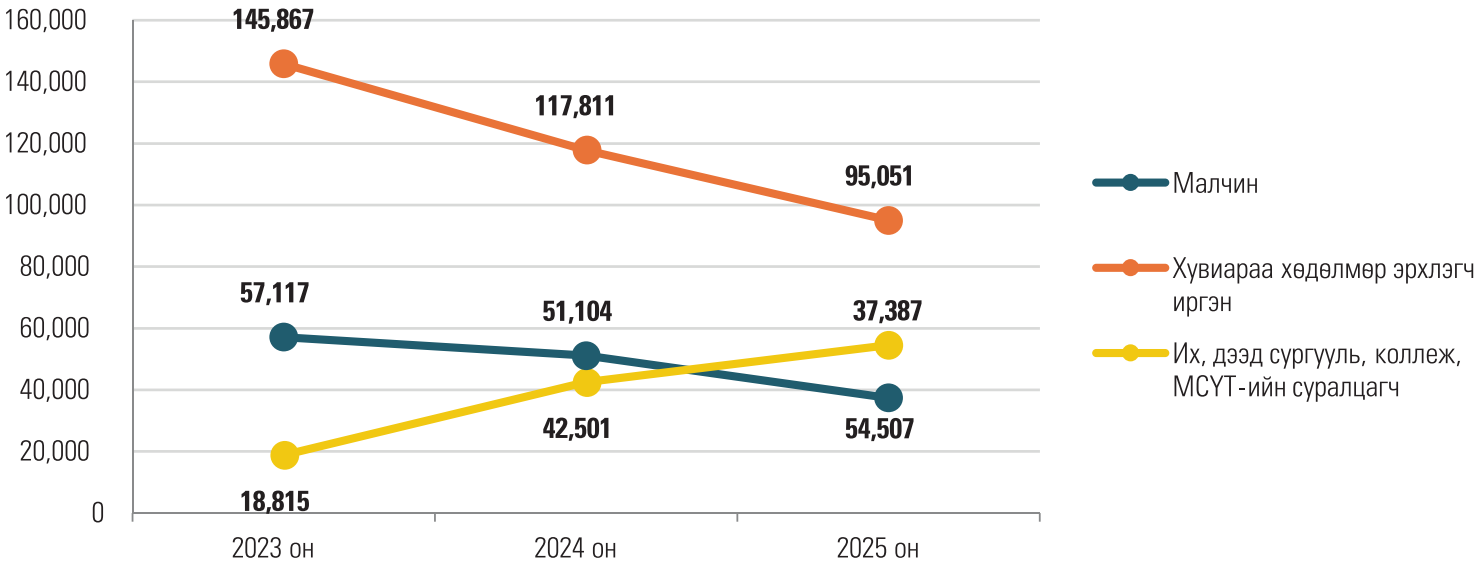
НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН 2025 ОНЫ ОРЛОГО, ЗАРЛАГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ

	ОРЛОГО	ОРЛОГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ	ӨМНӨХ ОНООС	ОРЛОГЫН БҮТЭЦ
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН САН	2.3 их наяд ₮	93.3%	+381.7 тэрбум ₮ өссөн	Ажил олгогч даатгуулагчаас төлөх шимтгэл **42.5%**
				Төр хариуцах иргэдийн шимтгэл **15.3%**
				Төр хариуцах тусламж, үйлчилгээний санхүүжилт **40.1%**
				Бусад даатгуулагчаас төлөх шимтгэлийн орлого **1.9%**
	ЗАРЛАГА	ЗАРЛАГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ	ӨМНӨХ ОНООС	ЗАРЛАГЫН БҮТЭЦ
	2.2 их наяд ₮	99.9%	+310.3 тэрбум ₮ өссөн	ЭМ-ийн байгууллагуудад олгох тусламж, үйлчилгээ **91.8%**
				Эмийн үнийн хөнгөлөлт **7.6%**
				Үйл ажиллагааны урсгал зардал **0.6%**

Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэлийг өөрөө хариуцан төлөх иргэдийн тоо (2023-2025 он)

АНХААРАХ АСУУДЛУУД

- Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар Эрүүл мэндийн даатгалын нэгдсэн цахим системийн тусламж үйлчилгээний өгөгдлийн мэдээлэл нь тусламж, үйлчилгээний чанар, төлбөрийн хяналтын газраас ирүүлсэн мэдээллээс 1.2 тэрбум төгрөгөөр зөрүүтэй зөрчил илэрсэн нь ЭМДС-ийн цахим систем health.gov.mn программын хэрэгжүүлж байгаа хяналт хангалтгүй, цаашид системд мэдээлэл технологийн үнэлгээ хийж хяналтын үр нөлөөг сайжруулах шаардлагатай байна.
- Малчид, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч иргэдийн даатгалд хамрагдалт хангалтгүй байгаагаас хувиараа шимтгэл төлөгчдийн тоо дунджаар 8 хувиар буурсан, даатгалын сангийн орлогын 55.4 хувийг төрөөс хариуцах тусламж, үйлчилгээний санхүүжилт болон шимтгэлээр бүрдүүлж, улсын төсвөөс хамааралтай хэвээр байна.
- ЭМДС-ийн эх үүсвэр дутагдалтайгаас шалтгаалан эрсдэлийн санг төлөвлөж, байгуулаагүй нь Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2-т заасан заалттай нийцээгүй байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ 2025 ОНЫ ЭЦСИЙН БАЙДЛААР

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ	НЭРЛЭСЭН ҮНЭЭР ИЛЭРХИЙЛСЭН ҮЛДЭГДЭЛ	ӨМНӨХ ОНООС	ДНБ-Д ЭЗЛЭХ ХУВЬ	ӨРИЙН БҮТЭЦ	
	35.4 их наяд ₮	+2.4% өссөн	39.4%	Гадаад өр	95.7%
				Дотоод өр	3.9%
				Өрийн баталгаа	0.5%

ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ ӨСӨХӨД НӨЛӨӨЛСӨН ХҮЧИН ЗҮЙЛС

Ханшийн зөрүүгийн алдагдал	+1.7 их наяд ₮
Дотоод үнэт цаасны цэвэр ашиглалт	+284 тэрбум ₮

ӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛ

Нийт өрийн үйлчилгээний төлбөр	Үндсэн төлбөр	Хүү болон шимтгэлийн төлбөр
2.66 их наяд ₮	1.4 их наяд ₮	1.2 их наяд ₮

ХАНШ, ГАДААД ОРЧНЫ ӨӨРЧЛӨЛТ

Евро/₮ ханш	Зээлжих тусгай эрх (SDR)/₮	Экспортын орлого
619.7 төгрөгөөр ↓ суларсан	416.9 төгрөгөөр ↓ суларсан	0.1 хувиар ↓ буурсан

ҮР ДҮН

1.7 их наяд төгрөгийн

ХАНШИЙН ЗӨРҮҮГИЙН АЛДАГДАЛ

АНХААРАХ АСУУДЛУУД

Засгийн газрын нийт өрийн үлдэгдлийн 95.7 хувийг гадаад валютаар илэрхийлсэн өр эзэлж байгаа нь стратегийн баримт бичигт тогтоосон 80 хувийн зорилтот түвшнээс давсан үзүүлэлттэй байна.

Засгийн газрын өрийн бүтцэд гадаад өрийн эзлэх хувь хэт өндөр байгаа нь төсөв, санхүүгийн бодлогын бие даасан байдалд сөргөөр нөлөөлөх, валютын ханшийн савлагаанаас үүдэх эрсдэлийг нэмэгдүүлэх, түүнчлэн гадаад эх үүсвэрээс хэт хамааралтай байдал үүссэнийг харуулж байна.

Импортын орлого төлөвлөснөөс дутуу биелж, уул уурхайн экспортын үнэ буурч, татвар бүрэн төвлөрөөгүйгээс төсвийн орлого тасарсны улмаас 1 их наяд төгрөгийн алдагдал гарсан бөгөөд үүнийг санхүүжүүлэхдээ төлөвлөснөөс хэд дахин их хэмжээгээр шинээр өр үүсгэж, өмнөх өрийн үлдэгдлийг төлж байгаа нь төсвийн алдагдлыг тогтвортой бус, өсөн нэмэгдэж буй өрийн дарамттай эх үүсвэрээр санхүүжүүлж байгааг илтгэж байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

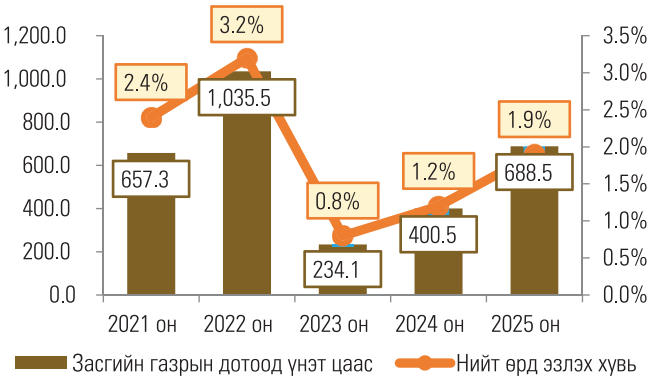
НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ДОТООД ӨР 2025 ОНЫ ЭЦСИЙН БАЙДЛААР

688.5 тэрбум төгрөг
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ДОТООД ҮНЭТ ЦААСНЫ ҮЛДЭГДЭЛ

Засгийн газрын нийт өрийн дүнд дотоод үнэт цаасны үлдэгдлийн эзлэх хувь 2020-2023 онд тогтмол буурсан боловч 2025 онд өмнөх оноос 288 тэрбум төгрөгөөр өсөж, **688.5 тэрбум төгрөг**ийн үлдэгдэлтэй болсон нь нэрлэсэн үнээр илэрхийлсэн Засгийн газрын өрийн багцын 1.94 хувийг эзэлж байна.

Засгийн газрын дотоод үнэт цаасны статистик (тэрбум ₮)

Засгийн газрын дотоод үнэт цаасны үлдэгдэл (бүтэц)

Нийгмийн даатгалын сангаас гаргасан үнэт цаас	**44.1%**
Төсвийн улирлын чанартай орлогын дутагдлыг санхүүжүүлэх зорилгоор хаалттай арилжаалсан үнэт цаас	**22.4%**
Засгийн газрын дотоод үнэт цаасны зах зээлийг дэмжих үнэт цаас	**19.4%**
Сайн хувьцаа хөтөлбөрийг санхүүжүүлэх зорилгоор арилжаалсан үнэт цаас	**14.1%**

684.8 тэрбум төгрөг
ОРОН НУТГИЙН ДОТООД ҮНЭТ ЦААСНЫ ҮЛДЭГДЭЛ

Орон нутгийн дотоод үнэт цаасанд хуримтлагдсан хүү 1.3 тэрбум төгрөг, ханшийн зөрүү 0.7 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдэж, нэрлэсэн үнээр илэрхийлсэн эцсийн үлдэгдэл 684.8 тэрбум төгрөгт хүрч, Засгийн газрын өрийн багцын 1.93 хувийг эзэлж байна.

ОРОН НУТГИЙН ДОТООД ҮНЭТ ЦААСНЫ ТӨРӨЛ

Тэрбум ₮

Үнэт цаасны төрөл	Зориулалт	Гаргасан огноо	Хүүгийн хувь	Эргэн төлөх огноо	Эхний үлдэгдэл	Үндсэн төлбөр	Ханшийн зөрүү	Хуримтлагд-сан хүү	Эцсийн үлдэгдэл	Хүүгийн төлбөр
Засгийн газрын 2024 оны 201 дүгээр тогтоол (нээлттэй арилжаалсан)										
Транч 1	Бөөрөлжүүт цахилгаан станц	2024.06.25	14.00	2027.06.25	300.0	-	-	0.8	300.0	42.0
Транч 2	Зам засвар арчилгаа	2024.06.25	13.00	2026.06.25	100.0	-	-	0.2	100.0	13.0
Транч 3	Зам засвар арчилгаа	2024.06.25	12.00	2025.06.25	100.0	100.0	-	-	-	6.0
Засгийн газрын 2024 оны 264 дүгээр тогтоол (хаалттай арилжаалсан)										
Транч 1	Батерей хуримтлуурын төсөл	2024.12.26	7.40	2029.12.26	212.8	11.0	0.5	0.2	202.1	16.5
Транч 2	Батерей хуримтлуурын төсөл	2024.12.26	5.67	2029.12.26	85.5	4.4	0.2	0.1	81.2	5.1
Нийт дүн	798.3	115.4	0.7	1.3	684.8	82.6				

АНХААРАХ АСУУДЛУУД

Орон нутгийн дотоод үнэт цаасны төвлөрүүлсэн хөрөнгийн 43.2 хувийг эхний жилдээ ашиглаж чадалгүй мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл хэлбэрээр байршуулсан нь төлөвлөлт хангалтгүй байсныг илтгэж, өндөр хүүтэй богино хугацаатай зээллэгийг үр ашиггүй зарцуулсан байна. Мөн бэлтгэл ажил хангагдаагүй төслүүдэд эх үүсвэр хуваарилсан нь Өрийн удирдлагын тухай хуульд заасан "өр үүсгэж бий болгосон хөрөнгийг үр ашигтай захиран зарцуулах" зарчмыг зөрчиж, төсөвт хүүгийн зардлын бодит ачааллыг бий болгож байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Түдэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ГАДААД ӨР

2025 онд Засгийн газрын гадаад өрийн нэрлэсэн үнийн үлдэгдэл өмнөх оноос 5.8 хувиар өсөж, 33.9 их наяд төгрөгт хүрсний 65.2 хувийг гадаад зээл, 25.3 хувийг Засгийн газрын гадаад үнэт цаас, 5.1 хувийг орон нутгийн гадаад үнэт цаас эзэлж байна.

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ГАДААД ӨР

НЭРЛЭСЭН ҮНЭЭР ИЛЭРХИЙЛСЭН ҮЛДЭГДЭЛ

33.9
их наяд ₮

ӨМНӨХ ОНООС

+5.8%
өссөн

ГАДААД ӨРИЙН ВАЛЮТЫН БҮРЭЛДЭХҮҮН	
Ам.доллар	**67.7%**
Иен	**8.9%**
Зээлжих тусгай эрх	**14.6%**
Евро	**5.2%**
Вон	**3.5%**
Динар	**0.1%**

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ГАДААД ҮНЭТ ЦААС

НЭРЛЭСЭН ҮНЭЭР ИЛЭРХИЙЛСЭН ҮЛДЭГДЭЛ

8.9
их наяд ₮

ӨМНӨХ ОНООС

+3.6%
өссөн

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ӨРИЙН БАГЦАД ЭЗЛЭХ ХУВЬ

25.3%

ҮНДСЭН ТӨЛБӨРТ ТӨЛСӨН ДҮН

1.7
их наяд ₮

ХҮҮ БА ШИМТГЭЛД ТӨЛСӨН ДҮН

625.3
тэрбум ₮

ОРОН НУТГИЙН ГАДААД ҮНЭТ ЦААС

НЭРЛЭСЭН ҮНЭЭР ИЛЭРХИЙЛСЭН ҮЛДЭГДЭЛ

1.8
их наяд ₮

ӨМНӨХ ОНООС

+5.9%
өссөн

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ӨРИЙН БАГЦАД ЭЗЛЭХ ХУВЬ

5.1%

ХҮҮГИЙН ТӨЛБӨРТ ТӨЛСӨН ДҮН

104.4
тэрбум ₮

ТӨЛӨГДӨӨГҮЙ ХУРИМТЛАГДСАН ХҮҮ

49.7
тэрбум ₮

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ГАДААД ЗЭЭЛ

НЭРЛЭСЭН ҮНЭЭР ИЛЭРХИЙЛСЭН ҮЛДЭГДЭЛ

23
их наяд ₮

ӨМНӨХ ОНООС

+6.6%
өссөн

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ӨРИЙН БАГЦАД ЭЗЛЭХ ХУВЬ

65.2%

ҮНДСЭН ТӨЛБӨРТ ТӨЛСӨН ДҮН

1.4
их наяд ₮

ХҮҮГИЙН ТӨЛБӨРТ ТӨЛСӨН ДҮН

589.1
тэрбум ₮

Засгийн газар гадаад өрийн дахин санхүүжилтийг амжилттай хийж, зээлжих зэрэглэлээ ахиулсан боловч төслийн бэлтгэл ажил хангагдаагүй, ашиглалт удаашралтай байгаагаас үүдэн ханшийн зөрүү болон ашиглаагүй зээлийн хүүгийн зардалд их хэмжээний алдагдал хүлээж байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС НЭМЭЛТ ОРЛОГО БА ЗАРЛАГА

318.9
тэрбум төгрөг
НЭМЭЛТ ОРЛОГО

Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 318.9 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос 23.1 хувиар өссөн байна.

АУДИТААР ИЛЭРСЭН ЗӨРЧИЛ

Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны орлоготой холбоотой дараах зөрчил илэрсэн. Тухайлбал:

- **Монгол Улсын Ерөнхий сайд:** Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газар техник хяналтын зардлын данснаас 50.0 сая төгрөгийг нэмэлт санхүүжилтийн дансанд шилжүүлэн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагаанд зарцуулсан;
- **Булган аймаг:** Нэмэлт санхүүжилтийн дансны зарцуулагдаагүй үлдэгдлээс 2022 оны 8.9 сая төгрөг, 2023 оны 10.7 сая төгрөг, 2024 оны 55.7 сая төгрөг буюу нийт 75.1 сая төгрөгийн орлогыг аймгийн Засаг даргын 2024 оны А/33, 2025 оны А/86 тоот захирамжийн дагуу аймгийн төсвийн ерөнхий орлогын дансанд төвлөрүүлээгүй.
- **Говь-Алтай аймаг:** Хөхморьт, Дарив сумын Засаг даргын Тамгын газар нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 36.2 сая төгрөгийн хандив зөвшөөрөлгүй авч, зарцуулсан;
- **Хөвсгөл аймаг:** Нэмэлт санхүүжилтийн дансны орлогыг 64.5 сая төгрөгөөр илүү дүнтэй тайлагнасан.

876.7
тэрбум төгрөг
НЭМЭЛТ ЗАРЛАГА

Нэмэлт төсвийн зарлага 876.7 тэрбум төгрөг болж өмнөх оноос 24.4 хувиар буюу 283.8 тэрбум төгрөгөөр буурсан.

АУДИТААР ИЛЭРСЭН ЗӨРЧИЛ

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын нэмэлт төсвийн зарцуулалттай холбоотой дараах зөрчил илэрсэн байна. Тухайлбал:

- **Улаанбаатар хот:** СБД-ийн Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нэмэлт санхүүжилтийн данснаас зориуд нэр данс зөрүү гэх утгаар 172.4 сая төгрөгийн гүйлгээг гаргасан, төсвийн хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулсан, өмнөх оны аудитын шийдвэрийг бүрэн биелүүлээгүй;
- **Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд:** Засгийн газрын 2013 оны "Сурагчийн дүрэмт хувцасны үндэсний үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай" 250 дугаар тогтоолд 23.0 тэрбум төгрөгийн хөнгөлөлттэй зээлийг 2013 онд багтаан эргэн төлөгдөх нөхцөлтэйгөөр олгох шийдвэр гарсан. Тус тогтоолын хүрээнд зээл авсан компаниудаас шүүхийн шийдвэрээр зээлийн эргэн төлөлтөд орж ирсэн 1.2 тэрбум төгрөгийг Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих санд тооцоо нийлсэн актгүйгээр төвлөрүүлсэн, хамтарсан хяналтын зөвлөл хяналтаа хэрэгжүүлдэггүй, гэрээний үүргийн биелэлт хангалтгүй;
- **Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд:** Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар нь Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын шийдвэргүйгээр 15.0 сая төгрөгийн хөрөнгө бэлтгэсэн. Орхон аймгийн Нийгмийн даатгалын газар нэмэлт санхүүжилтийн зардлаас 7.9 сая төгрөгийн бараа материалыг худалдан авалт хийж, шууд зардалд тайлагнасан;
- **Баянхонгор аймаг:** Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяа аймаг, сумдын Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зарцуулалтын 30-с доошгүй хувийг “Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам”-ын 2.1.1, 2.1.2-д зарцуулах байтал 7.3 хувийг зарцуулсан байгаа нь журмын 3.4-д заасантай нийцэхгүй байна. Мөн нийт зарцуулалтын 34.7 хувийг дээрх журмын 2.1.5 дахь заалтыг үндэслэн зардлыг үрэлгэн байдлаар зарцуулсан;
- **Завхан аймаг:** Алдархаан сумын Засаг даргын тамгын газар, авто замын сан 64.5 сая төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан, Цагаанхайрхан Засаг даргын тамгын газар худалдан авах ажиллагаанд 57.0 сая төгрөгийг журам зөрчиж зарцуулсан, Идэр сумын Засаг даргын тамгын газар автозамын засвар арчлалтын ажил хийгдээгүй, Завханмандал Засаг даргын тамгын газар 27.5 сая төгрөгийн нөөцийн өвс тэжээлийг бүртгэлд тусгаагүй;
- **Өмнөговь аймаг:** Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяа байгууллагуудын нэмэлт санхүүжилтийн дансанд санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 9 байгууллагад 494.8 сая төгрөгийн зөрчил илрүүлж, 101.9 сая төгрөгийн 1 зөрчилд таслан зогсоох, санхүүгийн үйл ажиллагааг сайжруулах зөвлөмж өгч, 292.7 сая төгрөгийн зөрчилд давтан гаргахгүй байх 10 албан шаардлага хүргүүлж, 100.1 сая төгрөгийн 4 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоосон.

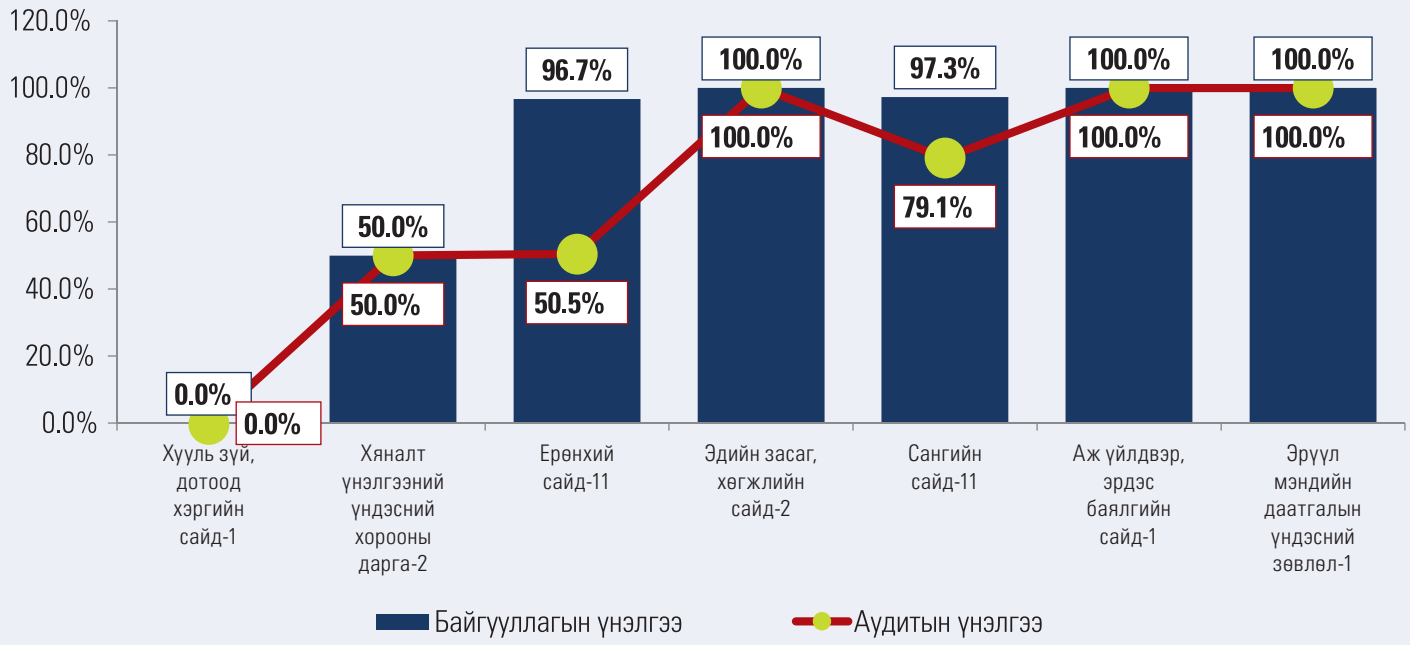
Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААР ӨГСӨН ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

	2024 ОНЫ АУДИТААР ӨГСӨН ЗӨВЛӨМЖИЙН ТОО	ХЭРЭГЖИЛТИЙН ХУВЬ	
	29	**68.5%**	**2024 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлийн аудитаар 7 төсвийн ерөнхийлөн захирагчид, нийт 29 зөвлөмжийг хүргүүлснээс, 68.5 хувийн хэрэгжилттэй байна.**

Нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын зөвлөмжийн хэрэгжилт /тоо, хувиар/

АНХААРАХ АСУУДЛУУД

2024 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжөөс нийт 3 зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүйгээс алдаа, зөрчил давтан гарах эрсдэлтэй байна. Үүнд:

Ерөнхий сайдад:

- Төрийн албаны тухай хууль болон Засгийн газрын 2024 оны 128 дугаар тогтоолд нэмэлт өөрчлөлт оруулан төрийн үйлчилгээний албан тушаалын үндсэн цалингийн дээд хэмжээ хязгаарыг тогтоож, төсвийн сахилга батыг дээшлүүлэх;

Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдад:

- Татварын байгууллагаас хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн мөнгө угаасан байж болзошгүй, татварын бүрдүүлэлт ногдуулалттай холбоотой гэмт хэргийн шинжтэй хэргүүдийг шийдвэрлэх ажиллагааны хууль эрх зүйн орчныг сайжруулах;

Монгол Улсын сайд бөгөөд Хяналт үнэлгээний үндэсний хорооны даргад:

- Засгийн газрын Хяналт хэрэгжүүлэх газрын чиг үүргийн хүрээнд тухайн жилийн нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлийн аудитаар Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарт өгсөн аудитын шийдвэрийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөө, хэрэгжилтийг нэгтгэн, үр дүнг хянаж, ирүүлэх;

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТААС ШИЛЭН ДАНСНЫ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН 2025 ОНЫ АУДИТЫН ДҮН

ШИЛЭН ДАНСНЫ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТ	Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт улсын төсвийн ерөнхийлөн захирагчдын хувьд 93.8 хувьтай, нийслэл болон орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдын хувьд 94.9 хувьтай байна.

Шилэн дансны хэрэгжилтийн хувь, байгууллагын төрлөөр

ШИЛЭН ДАНСНЫ ХӨТЛӨЛТ, ҮНЭЛГЭЭ (БАЙГУУЛЛАГЫН ТӨРЛӨӨР)

Хуулийн заалт	Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудасны байгууллагын төрөл	Байгууллагын тоо	Нийт оруулах мэдээлэл	Оруулсан мэдээлэл	Хугацаа хоцроосон мэдээлэл	Мэдээлээгүй	Хэрэгжилтийн хувь
3.1.1	Төсвийн байгууллага	4,792	872,768	831,850	19,281	21,637	95.3
3.1.1	Засгийн газрын тусгай сан	185	28,635	25,030	365	3,240	87.4
3.1.1	Олон улсын санхүүжилттэй төсөл хөтөлбөр	76	11,368	8,574	221	2,573	75.4
3.1.1	Бусад улсын бүртгэлд бүртгэлгүй мэдээлэл оруулах нэгж (Төрийн сан дээр данстай)	7	976	829	14	133	84.9
3.1.2	Төрийн болон орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар	411	61,898	56,968	832	4,098	92.0
3.1.3	Төрийн болон орон нутгийн өмчит, өмчийн оролцоотой компани	304	44,182	39,491	648	4,043	89.4
3.1.4 3.1.5 3.1.6	Аж ахуйн нэгж, төрийн бус байгууллага, иргэн	879	5,087	2,286	300	2,501	44.9

АНХААРАХ АСУУДЛУУД

Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудас нь төрийн санхүүгийн мэдээллийг олон нийтэд ил тод, ойлгомжтой хүргэх зорилготой боловч системд ашиглаж буй мэдээллийн нэр томьёо нь хуульд заасан нэршилтэй нийцэхгүй байгаа нь иргэд мэдээллийг ойлгох, ашиглах, хяналт тавих боломжийг хязгаарлаж, Шилэн дансны тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлд заасан иргэний хяналтыг үр нөлөөтэй хэрэгжүүлэх нөхцөл бүрдэхгүй байна.

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага (төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд, төрийн өмчит үйлдвэрийн газар)-ууд мэдээллээ хугацаа хоцроосон, 3.1.3, 3.1.4, 3.1.5-д заасан байгууллага (хяналтын багц буюу түүнээс дээш хэмжээний хувьцааг нь төр, орон нутаг болон тэдгээрийн нэгдмэл сонирхолтой этгээд эзэмшиж байгаа компани, улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хөрөнгө оруулалт, төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээ, ажил, үйлчилгээ гүйцэтгэж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага, төрийн чиг үүрэгт хамаарах ажил, үйлчилгээг хууль тогтоомж, гэрээний үндсэн дээр гүйцэтгэгч)-ууд мэдээллийн 55.1 хувийг байршуулаагүй байна.

Шилэн дансны тухай хуульд заасан 2.3 их наяд төгрөгийн мэдээллийг хуулийн хугацаа хоцроосон, мэдээлээгүй зөрчлийг арилгах 540 албан шаардлага, 996 зөвлөмж, 36 хариуцлага тооцуулах санал хүргүүлсэн байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

УЛС ТӨРИЙН НАМД 2025 ОНД ОЛГОСОН ТӨРИЙН САНХҮҮЖИЛТ

	7 тэрбум төгрөг УЛС ТӨРИЙН НАМД ОЛГОСОН ТӨРИЙН САНХҮҮЖИЛТ	Сонгуулийн ерөнхий хороо (СЕХ)-ны 2025.5.7-ны өдрийн 5 дугаар тогтоолоор улс төрийн намд олгох төрийн санхүүжилтийн хэмжээг эцэслэн тогтоож, СЕХ-ны даргын 2025.5.9-ний өдрийн А/14, 2025.6.7-ны өдрийн А/32 дугаар захирамжид тус тус үндэслэн улс төрийн 7 намд 7 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг төрөөс олгосон байна.

УЛС ТӨРИЙН НАМД ОЛГОСОН ТӨРИЙН САНХҮҮЖИЛТИЙН ДЭЛГЭРЭНГҮЙ

Тэрбум ₮

№		Намын нэр	Эвсэлд нэгдсэн намуудын нэр	29.9-т заасны дагуу олгосон хэмжээ		Нийт
				29.9-т	27.7-т (квот болон ХБИ)	
1	МОНГОЛ АРДЫН НАМ	Монгол Ардын нам		2.8	0.0	2.8
2	АРДЧИЛСАН НАМ	Ардчилсан нам		2.1	0.0	2.2
3	ХҮН	Хүн нам		0.6	0.4	1.0
4	ИРГЭНИЙ ЗОРИГ НОГООН НАМ	Иргэний зориг ногоон нам		0.3	0.1	0.5
5	МОНГОЛЫН НОГООН НАМ	Монголын Ногоон нам	Үндэсний эвсэл	0.2	-	0.2
6		Монголын Үндэсний Ардчилсан нам		0.0	-	0.0
7	ШИНЭ	Шинэ Нам	"Шинэ Нэгдсэн Эвсэл" (МУНН-ШН)	0.2	0.1	0.3
8	МУНН	Монголын Уламжлалын Нэгдсэн нам		-	-	-
9	УНЭН БА ЗӨВ НАМ	Үнэн ба Зөв нам		-	-	-
Нийт дүн				**6.3**	**0.6**	**7.0**

АНХААРАХ АСУУДЛУУД

Улс төрийн намууд нь төрийн санхүүжилтийг авах хүсэлтийг сонгуулийн төв байгууллагад ирүүлэхдээ хуульд заасан зориулалтаар зарцуулах төсөв, төлөвлөгөөг баталгаажуулж ирүүлдэггүй байна.

Төрөөс олгосон санхүүжилтээс нийт 0.19 тэрбум төгрөгийг зориулалтын дагуу зарцуулаагүй зөрчил илэрсэн. Үүнд:

Анхан шатны баримтгүй 0.09 тэрбум төгрөгийн ажил гүйлгээг бүртгэж, тайлагнасан /МАН 0.06 тэрбум төгрөг, МҮАН 0.01 тэрбум төгрөг, ИЗНН нь 0.01 тэрбум төгрөг, МУНН 0.01 тэрбум төгрөг/

Төрийн санхүүжилтийн эх үүсвэрээс 0.06 тэрбум төгрөгийг сургалт зохион байгуулах, медиа контент бүтээлгэх зардалд зарцуулахаар гүйцэтгэгч байгууллагад шилжүүлсэн боловч намын дүрмээ шинэчлэн батлуулаагүй шалтгаанаар гэрээний хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй /МНН 0.06 тэрбум төгрөг/

Бэлэг дурсгал, урлаг соёлын арга хэмжээний зардалд 0.04 тэрбум төгрөгийг зарцуулсан /ХҮН 0.04 тэрбум төгрөг/.

Сонгуулийн ерөнхий хороо улс төрийн намд олгох төрийн санхүүжилтийг хуульд заасны дагуу зарцуулж, тайлагнасан эсэхийг дүгнээгүй, чиг үүргээ бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна.

Сонгуулийн ерөнхий хорооны хяналтын шалгуур үзүүлэлт тодорхойгүй, авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээг үнэлэх боломжгүй байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ - 1

Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаар нэгдсэн төсвийн нийт тэнцвэржүүлсэн орлого ба тусламжийн дүн 30.3 их наяд төгрөг, нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн 31.3 их наяд төгрөгийн гүйцэтгэлтэй, нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн тэнцэл 1 их наяд төгрөгийн алдагдалтай байна;

Нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлийн суурь тэнцэл нь Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан түсгай шаардлагыг хангаагүй, тухайн жилийн төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах бүрд төсвийн хүрээний мэдэгдлийг өөрчилж байгаа нь дунд хугацааны төсвийн төлөвлөлтийн ач холбогдлыг бууруулж, төсвийн тогтвортой байдлын зарчмыг алдагдуулж байна;

Монгол Улсын 2025 оны төсвийн төслийг дахин боловсруулах, нэмэлт, өөрчлөлт оруулахдаа төсвийн бодлогыг шинэчлэн боловсруулаагүй, үр дүнг нэгтгээгүй, улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд батлагдсан төсөл, арга хэмжээний 53.7 хувийг төсөвт тусгаагүй байна;

Нэгдсэн төсвийн орлого 33.2 их наяд төгрөг болж, өмнөх оноос 5.5 хувиар өссөн боловч төлөвлөгөө 2.7 хувиар тасарсан, эрдэс, баялгийн бүтээгдэхүүний экспортоос хамааралтай орлогод суурилсан төсвийн урсгал зарлагын тэлэлт эдийн засгийн эмзэг байдлыг нэмэгдүүлж, төсвийн бодлого хэрэгжүүлэх орон зайг хязгаарласаар байна;

Стратегийн болон үүсмэл ордуудын хайгуул хийж, нөөц тогтоосон хэлбэрийг судалж, газрын хэвлийн баялгийн үр өгөөжийг Үндэсний баялгийн санд төвлөрүүлэх бодлогыг баримтлах, Ирээдүйн өв сангийн тухай хуульд заасан сангийн хөрөнгийг мандатын дагуу удирдах корпорац, түүний хараат бус байдал, олон нийтийн оролцоо, хяналтыг олон улсын жишгийн дагуу төлөвшүүлэх, засаглалын тогтолцоо үгүйлэгдэж байна;

Төсвийн орлого тасарсан, тайлант онд хэрэгжсэн зарим хөтөлбөр, арга хэмжээний санхүүжилтийг бүрэн олгоогүйгээс дараа оны төсөвт ачаалал үүсгэж, төлөвлөгдсөн төсөл, арга хэмжээ бүрэн хэрэгжихгүй байх эрсдэлийг бий болгож байна;

Улсын хөгжлийн бодлогын баримт бичигт төсвийн төлөвлөлтийг үр дүнд чиглүүлэхээр хуулиар зохицуулсан боловч тухайн жилийн төсвийн тухай хуулиар хөтөлбөр, арга хэмжээг зардалтай уялдуулан батлаагүй, суурь түвшин, шалгуур үзүүлэлт, хүрэх үр дүнг оновчтой тодорхойлоогүй, хэмжигдэхүйц бус төлөвлөснөөс хэрэгжилтийг үнэлэх, үр дүнд суурилсан төлөвлөлтөд шилжих боломжийг хязгаарлаж байна;

Төсвийн тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.7, 22 дугаар зүйлийн 22.2 дахь хэсэгт заасны дагуу Сангийн сайдын баталсан Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын төсөвт зохицуулалт хийх, зарцуулалтад хяналт тавих журмууд уялдахгүй байгаагаас төсөвт төлөвлөөгүй, үр ашиггүй зардал гарах, төсвийн сахилга бат алдагдах нөхцөлийг бүрдүүлж байна;

Гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр олон жил үргэлжилсэн, гэрээний хугацаа сунгасан төслүүд хэрэгжилт удааширснаас төслийн үр өгөөж буурах, нэмэлт зардал гарах, төслийн үр дүнд бий болсон хөрөнгийн ашиглалт буурах, эзэнгүйдэх эрсдэлтэй байна;

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ - 2

Орон нутгийн төсвийн нийт зарлага ба цэвэр зээлийг ИТХ төсвийн хүрээний мэдэгдлээр баталсан хязгаараас нийт 3,782.2 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдүүлэн баталсан нь орон нутгийн төсвийг батлах, хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаанд төсвийн нэгдмэл байдал, хяналтын зарчмыг алдагдуулж байна;

Нийгмийн даатгалын сан нь 40752 аж ахуйн нэгж, байгууллагаас авах 590.4 тэрбум төгрөгийн НДШ-ийн авлагыг барагдуулаагүй байгаа нь сангийн чөлөөт мөнгөн хөрөнгийг арвижуулах замаар санхүүгийн хэрэгсэлд хөрөнгө оруулж, өгөөж хүртэх боломжийг алдаж байна;

Малчид, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчдийн даатгалын хамрагдалт хангалтгүй, дунджаар 8.0 хувиар буурсан, сангийн орлогын 55.4 хувийг төрөөс хариуцах иргэдийн шимтгэлийн орлого бүрдүүлж, эрүүл мэндийн даатгалын сан улсын төсвөөс шууд хамааралтай хэвээр байна;

Засгийн газрын нийт өрийн 95.7 хувийг гадаад өр эзэлж байгаа нь Засгийн газрын өрийн удирдлагын стратегийн баримт бичигт заасан дунд хугацааны зорилтот бүтцийг хангахгүй, зээлийн үр ашиг бууруулах, өрийн үйлчилгээний төлбөр, ханшийн зөрүүгээс алдагдал хүлээх байдлаар төсөв, гадаад валютын нөөцөд дарамт үзүүлж байна;

Гадаад зээлийн гэрээнд заасны дагуу 45 төсөл, арга хэмжээний 9,109.5 тэрбум төгрөгийн ашиглаагүй зээлийн үлдэгдэлд 37.6 тэрбум төгрөгийн амлалтын хүү, төлбөр хураамжийг төлж, тухайн жилийн өрийн үйлчилгээний зардлыг нэмэгдүүлж, төсөвт ачаалал үүсгэсэн байна;

Засгийн газрын өрийн баталгаа гаргаж, нийслэлийн богино хугацаатай, гадаад үнэт цаасаар санхүүжүүлсэн төслийн ашиглалт хангалтгүй байгаагаас төсөл төлөвлөсөн хугацаанд хэрэгжихгүй байх, дахин санхүүжилт хийх эрсдэл бий болох, бондын эргэн төлөлтөд хүндрэл үүсэж болзошгүй байна;

Өмнөх оны Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 29 зөвлөмж хүргүүлснээс бүрэн хэрэгжүүлсэн 14, хэрэгжих шатандаа 5, хэрэгжилт хангалтгүй 7, хэрэгжээгүй 3 буюу 68.5 хувийн хэрэгжилттэй байна;

Шилэн дансны тухай хуулийн дагуу мэдээлэл байршуулах байгууллагын хэрэгжилт дунджаар 94.2 хувьтай байна. Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудас болон холбогдох хууль, журмын нэр томьёо зөрүүтэй уялдаа холбоо хангагдаагүй, хуулийг хэрэгжүүлэх шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудасны мэдээлэл байршуулах үйл ажиллагаанд тавих дотоод хяналтын тогтолцоог сайжруулах шаардлагатай байна.

Улс төрийн намд олгох төрийн санхүүжилт түүний зарцуулалтад хийсэн аудитаар дараах дүгнэлтийг өгч байна. Үүнд:

- Улс төрийн нэр бүхий 7 намд 7 тэрбум төгрөгийн санхүүжилт олгосны 0.19 тэрбум төгрөгийг зориулалтын дагуу зарцуулаагүй байна;
- Сонгуулийн ерөнхий хороо нь улс төрийн намд олгосон төрийн санхүүжилтийг хуульд заасны дагуу зарцуулсан эсэхэд хяналт тавих чиг үүргээ бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна;
- Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.11 дэх хэсэгт нийцүүлэн улс төрийн намуудад шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудас хөтлүүлж, ил тод мэдээлэх хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй байна.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТААС ӨГСӨН ЗӨВЛӨМЖ - 1

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРАЛД ТОЛИЛУУЛАХ НЬ

- Нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлийн суурь тэнцэл нь Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан түсгай шаардлагыг хангаагүй, тайлант жилийн Төсвийн тухай хуулийг батлах, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах бүрдээ төсвийн хүрээний мэдэгдлийг өөрчилдөг байдал давтагдсаар байгаад анхаарал хандуулах;
- Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийн түсгай шаардлагыг бүрэн хангаж, нэгдсэн төсвийн суурь тэнцлийн зорилтот үзүүлэлтийг алдагдуулахгүй, орон нутгийн төсвийг алдагдалгүй батлах эрх зүйн орчин бүрдүүлэх.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙДАД:

- Стратегийн болон үүсмэл ордуудын хайгуул хийж, нөөц тогтоосон хэлбэрийг судалж, газрын хэвлийн баялгийн үр өгөөжийг Үндэсний баялгийн санд төвлөрүүлэх бодлого баримталж, Ирээдүйн өв сангийн тухай хуульд заасан сангийн хөрөнгийг мандатын дагуу удирдах корпорац, хөрөнгийн менежмент, хараат бус байдал, олон нийтийн оролцоог хангаж, засаглалын тогтолцоог олон улсын жишигт нийцүүлэх;
- Урсгал зардлыг нэмэгдүүлэх гэнэтийн шийдвэрийг хязгаарлаж, төлөвлөсөн хөтөлбөр, арга хэмжээг хүрэх үр дүн, чанарыг бууруулахгүйгээр илүү үр ашигтай, оновчтой хувилбараар зохион байгуулж, хэрэгжүүлэх;
- Засгийн газраас гэрээ байгуулсан гадаад зээлийг эрэмбэлж, ашиглалтыг сайжруулах талаар арга хэмжээ авч ажиллах;
- Монгол Улсын Нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах талаар харьяа дотоод аудитын нэгжээр нэгдсэн төлөвлөгөө гаргуулж, нотлох баримтад үндэслэн биелэлтийг хугацаанд нь гаргуулан Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх.

МОНГОЛ УЛСЫН ТЭРГҮҮН ШАДАР САЙД БӨГӨӨД ЭДИЙН ЗАСАГ, ХӨГЖЛИЙН САЙДАД:

- Эдийн засгийн тогтвортой өсөлтийг хадгалах, бодит секторыг чиглэсэн, гадаадын хөрөнгө оруулалтыг дэмжсэн, мөчлөг сөрсөн төсвийн болон татварын бодлого хэрэгжүүлэх;
- Төрийн бодлогын хэрэгжилтийг үнэлэх гүйцэтгэлийн гол үзүүлэлтүүд (KPI)-ийг салбар бүрээр тодорхойлж, байгууллага бүрийн бодлогын хэрэгжилтийг хангуулах төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээний өртгийг тооцох, төсвийн төлөвлөлттэй уялдуулах тогтолцоо бий болгох төлөвлөгөө хэрэгжүүлж үр дүнд суурилсан төлөвлөлт, төсөвлөлт хийх тогтолцоог төлөвшүүлэх.

САНГИЙН САЙДАД:

- Улсын Хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд тусгасан улсын төсвөөс санхүүжүүлэх төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд тухайн жилийн төсвийн бодлогыг чиглүүлэн төлөвлөж, хэрэгжилт, үр дүнг нэгтгэн, хяналт үнэлгээ хийлгэж, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд тусган, тайлагнаж байх;
- Төсвийн орлогыг төлөвлөхдөө макро эдийн засгийн суурь нөхцөл, гол нэр төрлийн эрдэс баялгийн түүхий эдийн үнийн савлагааны эрсдэлийг тодорхой хувилбаруудаар тооцоолж, эрсдэлийн удирдлагатай уялдуулан төлөвлөх;

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Тудэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn

МОНГОЛ УЛСЫН 2025 ОНЫ НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТААС ӨГСӨН ЗӨВЛӨМЖ - 2

- Төсвийн сахилга батыг сайжруулах хүрээнд төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын төсөвт хийсэн зохицуулалтад хяналт тавьж, давтамж ихтэй зардалд дүн шинжилгээ хийж, төсөвт зохицуулалт хийх журмыг зарцуулалтад хяналт тавих журамтай уялдуулан шинэчлэн сайжруулах;
- Гадаад зээлийн хөрөнгийг эдийн засгийн үр өгөөж бий болох төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд чиглүүлж, гэрээний үүргийн хэрэгжилтийг хангаж, төслийн үр дүнд бий болсон хөрөнгийн ашиглалтыг сайжруулах;
- Засгийн газрын өрийн удирдлагын стратегийн баримт бичигт заасан дүнд хугацааны зорилтод нийцүүлэн, гадаад болон дотоод өрийн бүтцийг сайжруулж, валютын ханшийн алдагдлаас төсөвт учрах дарамтыг бууруулах;
- Шилэн дансны тухай хууль, журам, шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд ашиглагдаж буй байгууллагын төрөл, нэршлийг уялдуулах, цахим хуудасны хэрэглэгчдэд мэдээллийг ойлгомжтой байдлаар ашиглах боломжийг бүрдүүлэх, ил тод байдлыг хангах, мэдээлэл байршуулах эрх бүхий албан тушаалтанд сургалт зохион байгуулах, арга зүйгээр хангах, хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.4, 3.1.5, 3.1.6 дахь заалтыг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн тодорхой арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх.

ГЭР БҮЛ, ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН САЙД БӨГӨӨД НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ҮНДЭСНИЙ ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГАД:

- Нийгмийн даатгалын сангийн НДШ-ийн авлагын насжилтын судалгааг гаргаж, үе шаттайгаар барагдуулах арга хэмжээг зохион байгуулж, сангийн чөлөөт мөнгөн хөрөнгийг нэмэгдүүлэх.

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД БӨГӨӨД ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН ҮНДЭСНИЙ ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГАД:

- Малчид болон хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчийн даатгалын шимтгэлийг сар бүр тогтмол төвлөрүүлж байхад чиглэсэн бодлогын арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх.

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧ НАРТ:

- Улсын хөгжлийн дунд болон богино хугацааны бодлогын баримт бичигтэй ТЕЗ-ийн хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнг уялдуулан боловсруулж, суурь болон зорилтот түвшин, шалгуурыг оновчтой тодорхойлж үр дүнг бодитой тайлагнах.

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГА БӨГӨӨД УЛААНБААТАР ХОТЫН ЗАХИРАГЧИД:

- Гадаад үнэт цаасны хөрөнгөөр санхүүжүүлж буй төслийн ашиглалтыг эрчимжүүлж, зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулах арга хэмжээг авч, дахиж санхүүжилт хийх эрсдэлийг бууруулах.

СОНГУУЛИЙН ЕРӨНХИЙ ХОРООНД:

- Улс төрийн намын тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.3, 26.4-т заасан улс төрийн намд олгож байгаа санхүүжилтийг зарцуулах хувь, зардлын ангилал, шалгуур үзүүлэлт, бүртгэл тайлагналыг тодорхой болгох ажлыг зохион байгуулах, холбогдох журам, маягтыг хуульд нийцүүлэх;
- Улс төрийн намд олгосон санхүүжилтийг анхан шатны баримт, цахим төлбөрийн баримтад үндэслэн хуульд заасан зориулалтаар зарцуулах, бүртгэл, тайланд бүрэн тусгах;
- Төрийн санхүүжилт авч байгаа нам, эвслийн шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудас хөтлүүлэх, ил тод мэдээлүүлэх ажлыг зохион байгуулж, Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах.

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2025 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан (2026.06.09)
Мэдээллийн хуудасны агуулгыг боловсруулсан: Д.Баярмаа
Агуулгад санал, шүүмж өгсөн: ННФ-ын Хөтөлбөрийн менежер Д.Оюунбадам
Хянасан: Б.Ундармаа, ННФ-ын судлаач

НЭЭЛТТЭЙ НИЙГЭМ ФОРУМ
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот-14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Л.Түдэвийн гудамж 5/3
Утас: (976) 76113207
Веб: www.forum.mn
И-мэйл: osf@forum.mn